

การศึกษาผลของการทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและบุคลิกภาพ
เกินตัว - แสดงตัวของนักเรียน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้
ในวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปริญญานิพนธ์

ของ

ชัยวุฒิ แจ่มมี

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

29 มี.ย. 2524

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

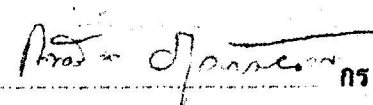
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญากการศึกษามหาบัณฑิต

มิถุนายน 2523

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติ ได้พิจารณาปัญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

 ประธาน
 กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

การทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย คิสสระ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร ภาวภิรมย์ขวัญ
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีชัยภูมิ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนแก้งคร้อวิทยา
คณะครูอาจารย์ของโรงเรียนทั้งสอง ที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง และรวบรวมข้อมูล
เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา อาจารย์เบญจา ชื่นไพบูลย์
และขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ช่วยให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ชัยวุฒิ แจ่มมี

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	✓ ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	8
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
	ถำนิยามศัพท์เฉพาะ	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
	ประเภทของจุดมุ่งหมาย	12
	จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	14
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
	✓ สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	41
3	วิธีดำเนินการ	42
	ประชากร	42
	กลุ่มตัวอย่าง	42
	แบบแผนการวิจัย	43
	กระบวนการเรียนการสอน	44
	เครื่องมือที่ใช้และวิธีสร้าง	46
	✓ การดำเนินการทดลอง	50
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	61
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
	การวิเคราะห์ข้อมูล	53

4	การเปรียบเทียบคะแนนความรู้พื้นฐานระหว่าง กลุ่มตัวอย่าง	54
	การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง	56
	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของ นักเรียนกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	60
5	บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	62
	✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	62
	✓ สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	63
	✓ กลุ่มตัวอย่าง	63
	✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	64
	การดำเนินการทดลอง	64
	การวิเคราะห์ข้อมูล	65
	๘ สรุปผลการวิจัย	65
	๘ อภิปรายผล	66
	๙ ข้อเสนอแนะทั่วไป	68
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	70
	บรรณานุกรม	71
	ภาคผนวก	80

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงรายละเอียดจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง	43
2 แบบแผนการวิจัย	43
3 การเปรียบเทียบคะแนนพื้นฐานของนักเรียนในกลุ่ม ตัวอย่าง	54
4 การเปรียบเทียบความรู้พื้นฐานของนักเรียนในกลุ่ม ตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพเดียวกัน	56
5 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของ นักเรียน	57
6 การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กับบุคลิกภาพของนักเรียน	58
7 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่าง นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวในกลุ่มตัวอย่าง	59
8 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพเดียวกัน	60

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันการจัดการศึกษาของประเทศไทย เพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายนั้นต้องประสบปัญหาต่าง ๆ อย่างมาก เป็นต้นว่า บุคลากร และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอแก่ความต้องการของนักเรียนที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หนังสือและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ วิธีการสอนของครูส่วนมากเน้นเรื่องการท่องจำ (วีระ บุญชนะนิวัติ 2517 : 217) ซึ่งส่งผลไปถึงคุณภาพการศึกษา จากรายงานการวิเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษาปรากฏว่าการเรียนการสอนเท่าที่ผ่านมา นักเรียนส่วนมากยังมีความรู้ไม่ได้มาตรฐาน (กรมวิชาการ 2517 : 16) ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในหลาย ๆ ปัจจัยที่ทำให้ความรู้ของนักเรียนไม่ได้มาตรฐานก็คือวิธีสอน (ก่อ สวัสดิพานิช 2511 : 42) เพราะการสอนและการประเมินผลการศึกษาเป็นหัวใจของการมัธยมศึกษา ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นอาจทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ผลไม่สมบูรณ์ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรและผู้สอนก็ได้ ฉะนั้นในปัจจุบันการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงเป็นสิ่งที่นักศึกษาสันใจเป็นอย่างมาก ต่างพยายามค้นหาเทคนิคต่าง ๆ ที่จะมาช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ 2512 : 2)

กระบวนการเรียนการสอนนั้นไม่ว่าจะสอนโดยใช้วิธีใด ๆ ก็ตาม แบบของกระบวนการเรียนการสอนอย่างง่ายการจะประกอบด้วยการเรียนย่อย ๆ 4 ขั้นตอน (Robert Glasser อ้างอิงจาก รัตนา ศิริพานิช และ กมล ภูประเสริฐ 2519 : 12) ดังแผนภูมิ

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญประการแรกของกระบวนการเรียนการสอน ก็คือจุดมุ่งหมาย เพราะเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ตลอดทั้งการวัดผลและประเมินผลได้เหมาะสม ดังนั้นแนวทางที่จะช่วยให้การเรียนการสอนได้ผลดี ย่อมต้องมีเป้าหมายในการเรียนการสอน (ไพศาล หวังพานิช 2521 : 43) จุดมุ่งหมายของการสอนจะเป็นเป้าหมายปลายทางให้ผู้เรียนบรรลุถึง หลักการเรียน ถ้าการสอนเนื้อหาใดไม่มีจุดมุ่งหมาย ครูย่อมไม่ทราบว่าจะสอนไปทำไม การเรียนการสอนนั้นก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น จุดมุ่งหมายจึงเป็นเกณฑ์สำหรับ ประเมินว่า หลังการเรียนการสอนแล้วผู้เรียนจะรู้อะไร ทำอะไรได้บ้าง เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่เกิดขึ้นเสมอ ๆ ในกระบวนการเรียน การสอน ก็คือปัญหาเรื่องกำหนดยจุดมุ่งหมาย เท่าที่ปรากฏหรือปฏิบัติกันมา การ เขียนจุดมุ่งหมายในการสอนของครูนั้น ส่วนมากจะตอบคำถามที่ว่า ครูจะสอนอะไร มากกว่าที่จะตอบคำถามว่า นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับอะไร และจะมีอะไร เป็นเครื่องแสดงว่าได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้ว สุมิตร คุณานุกร (สุมิตร คุณานุกร 2520 : 60) ได้กล่าวถึงการเขียนจุดมุ่งหมายไว้ว่า จุดมุ่งหมายในการสอนที่ดีนั้น ควรเน้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าการสอนของครู ดังนั้นกระบวนการ เรียนการสอนจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน ซึ่งเปรียบเสมือน เป็นเครื่องชี้ทางไปสู่ความสำเร็จ โดยเหตุดังกล่าวนี้นี้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจึงเข้า มามีบทบาทในวงการศึกษามาก เพราะจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจะช่วยครูในการเตรียม แผนการสอนช่วยแนะวิธีเรียนแก่นักเรียนและใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ใน การเรียน (อนันต์ ศรีโสภณ 2520 : 53)

จะเห็นได้ว่าจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ทั้งที่รัตนา ศิริพานิช และ กมล ภูประเสริฐ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ คือ ช่วยในด้านการวางแผนการเรียนการสอน ช่วยในด้านการวัดผล ประเมินผล และติดตามผลในการเรียนการสอน และช่วยให้ผู้เรียนในด้านการเตรียมตัวฝึกฝนตนเองก่อนเรียนและในระหว่างเรียน (รัตนา ศิริพานิช และ กมล ภูประเสริฐ 2519 : 20 - 26) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเมเกอร์ (Mager. 1961 . 3) กล่าวว่า "ถ้าท่านยืนจุดมุ่งหมายของการเรียนแต่ละครั้งให้นักเรียนแต่ละคนรับทราบแล้ว บางทีท่านอาจจะไม่ทำอะไรมากนักเลยก็ได้" และได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า "เมื่อครูจะสอนสิ่งใด ๆ ก็ตามแก่นักเรียน ครูจะต้องมีการเตรียมวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อจะให้การสอนได้ผลดี ครูจะต้องสร้างจุดมุ่งหมายของการเรียนให้นักเรียนได้รู้ จะต้องเลือกเนื้อหา วิธีสอน สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และประการสุดท้ายจะต้องมีการวัดผลงานของนักเรียนตามจุดมุ่งหมายนั้น" นอกจากนี้แล้วยังมีผู้สนับสนุนว่าการให้นักเรียนได้ทราบจุดมุ่งหมายของบทเรียนก่อนการเรียน จะไม่ทำให้นักเรียนสูญเสียเวลาในการเรียนรู้โดยเปล่าประโยชน์ และจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย ดังเช่น ชันด์ และ ไทรวบริดจ์ Sund and Trowbridge. 1967 : 44) ได้เขียนไว้ว่า "การที่นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดนั้น ครูจะต้องเตรียมการเพื่อการเรียนการสอนอย่างดีที่สุด ให้นักเรียนได้ทราบจุดมุ่งหมายแล้วจะช่วยให้การเรียนประสพผลดียิ่งขึ้น" ในเรื่องนี้ อีร์ชัย ปุณณโชติ ได้กล่าวถึงข้อดีของการบอกจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนไว้ว่า นักเรียนจะเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ถ้านักเรียนได้ทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนในเรื่องนั้น (อีร์ชัย ปุณณโชติ 2517 : 41)

สรุปหลักการใดว่าจุดมุ่งหมายย่อมทำหน้าที่เป็นแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจในการสร้าง การเรียนรู้ (สมบูรณ์ พรหมภาพ และ ชัยโรจน์ ชัยอินคำ 2518 : 259) และการที่ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของวิชาที่เรียนเป็นอย่างดี รู้ว่าผู้สอนคาดหวังว่าเมื่อสอนสิ่งนั้น ๆ ไปแล้ว ผู้เรียนควรจะทำอะไรต่อไปบ้าง ก็อาจทำให้ผู้เรียนทำคะแนนจากการสอบได้ทุกครั้งก็ได้ เพราะผู้เรียนใคร่เป้าหมายใดอย่างแน่อนแนมชัด (ละออ การุณยะวณิช และคณะ 2518 : 50)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นว่าประโยชน์ของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่มีต่อการเรียนรู้นั้น มีผู้อภิปรายกันไว้มาก ในต่างประเทศก็ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นจำนวนมาก แต่ผลการวิจัยก็ยังสรุปไม่ได้แน่นอนว่า การทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของผู้เรียนนั้น จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (กมล ภูประเสริฐ 2520 : 5 - 6) ซึ่งผลการวิจัยของต่างประเทศที่พบว่าไม่แตกต่างกันระหว่างการบอกให้ทราบและไม่บอกให้ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก็ได้ให้เหตุผลว่า อาจจะเป็นเพราะตำราเรียนของนักเรียนมีความสมบูรณ์แบบอยู่ในตัว หรือเป็นเพราะนักเรียนไม่ให้ความสนใจกับจุดมุ่งหมายเหล่านั้นในระหว่างที่มีการเรียนการสอน ที่แมน (Duchastel and Merrill. 1973 : 65 อ้างอิงจาก Tiemann. 1968) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า อิทธิพลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจะไม่มีผลต่อผู้เรียน ถ้าผู้เรียนไม่เชื่อว่าการสอบครั้งหลังจะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ให้ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะพยายามทำให้แน่ใจว่า นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายและสามารถใช้จุดมุ่งหมายในขณะกำลังเรียนได้จริง ๆ และผลการวิจัยที่สนับสนุนว่าจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ ผลการวิจัยของเบลนนี่ และ แมคกี (Blaney and McKie. 1969) เดลีส (Dalis. 1970) และลอเรนซ์ (Lawrence. 1971)

ขณะที่วงการศึกษของไทยได้หันมาให้ความสนใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมาก ดังจะเห็นได้จากการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ตอนต้น พุทธศักราช 2521 และในคู่มือการประเมินผลที่จัดทำขึ้นให้ครูผู้สอน ก็มีส่วน
 ตอนที่เขียนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม นอกจากนี้สถาบันส่งเสริมการสอน
 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
 โดยเน้นในเรื่องของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและในระเบียบการวัดผล ประเมินผล
 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นฉบับปัจจุบัน ก็ได้กำหนดให้ครูผู้สอนได้ออกจุดมุ่งหมายเชิง
 พฤติกรรม และเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชาก่อนการสอนรายวิชานั้น (กระทรวง
 ศึกษาธิการ 2521 : 2) นอกจากนี้ในหนังสือคู่มือการเขียนข้อทดสอบในรายวิชา
 ต่าง ๆ ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ ก็เสนอแนะให้ผู้สอนวัดผล
 และประเมินผลตามจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่า
 การจะได้มีการศึกษาถึงการนำเอาจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไปใช้กับผู้เรียนวิชา
 สังคมศึกษา เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากน้อย
 เพียงใด

✓ สังคมศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
 ทั้งนี้เพราะเป็นวิชาที่มีบทบาทในการสร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ
 เป็นวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด รู้แนวทางที่จะปฏิบัติตนให้เหมาะสม
 ในสังคม ช่วยให้เด็กเกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ทักษะ และคุณค่า เกิด
 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางเหมาะสมยิ่งขึ้น มีหลักธรรมประจำใจเป็น
 เครื่องยึดถือ และนำไปปฏิบัติในการแก้ปัญหาชีวิตได้ดี ไม่ตกเป็นเหยื่อของการ
 โฆษณาชวนเชื่อ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยสร้างคนให้อยู่ในกรอบวัฒนธรรม
 ประเพณีอันดีของไทย ใช้ชีวิตและแสดงบทบาทในสังคมได้เหมาะสมตามสิทธิและหน้าที่
 ของตนตามระบอบประชาธิปไตย และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองและ
 ของตน (ภมิตา กุศลกุล 2518 : 3) กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญ
 ของวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อเยาวชนของชาติ จึงได้กำหนดเป็นวิชาบังคับของหลักสูตร
 มัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องเรียนทุกภาคเรียน (กระทรวง
 ศึกษาธิการ 2521 : 65) แต่การเรียนการสอนเท่าที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จ

เท่าที่ควร เพราะผู้เรียนเรียนจบไปแล้ววิชาสังคมศึกษาไม่ได้เปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนเท่าที่ควร ผู้เรียนไม่ได้นำเอาวิชาความรู้ไปแก้ปัญหาชีวิตจริงใดตามความคาดหวัง สาเหตุที่สำคัญที่เด็กไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากเรียนจบไปแล้วก็คือวิธีสอนของครู (ลาวัลย์ กนองจันทร์ 2521 : คำนำ) เพราะผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย และให้นักเรียนท่องจำรายละเอียด ข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากตำรา โดยผู้เรียนไม่ทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเรื่องนั้น ๆ เลย (สิริวรรณ สุวรรณภา 2516 : 5) การที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทดลองวิชานี้ ก็โดยตั้งความหวังว่าจะพยายามหาทางที่จะปรับปรุงพฤติกรรมของผู้เรียนให้บรรลุความมุ่งหมาย และเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

นอกจากปัญหาทางด้านการสอนที่เกิดจากวิธีการที่ครูใช้แล้ว น่าจะมีตัวแปรด้านอื่นอีก เช่น ทางด้านตัวผู้เรียน เข้ามาเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลิกภาพของผู้เรียน เพราะบุคลิกภาพของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในด้านการเรียนการสอน ฮอลล์ (Hall อ้างจาก กาญจนา คารสุภา 2516 : 3) กล่าวว่า ครูควรเข้าใจว่านักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำมีบุคลิกภาพอย่างไร อันจะช่วยให้ครูแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน หรือปรับปรุงวิธีการจัดชั้นเรียน วิธีการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เป็นต้น

เกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้เรียน จุง (Jung อ้างจาก Hall and Lindzey. 1970 : 68) ได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 2 แบบ คือ แบบหันเข้าหาตนเอง หรือพวกเก็บตัว (Introvert) แบบหันออกจากตนเอง หรือพวกแสดงตัว (Extrovert) พวกหันออกจากตนเองได้แก่บุคคลที่สนใจโลกภายนอก พวกหันเข้าหาตนเองได้แก่

บุคคลซึ่งสนใจเกี่ยวกับเรื่องตนเอง ทศนคติทั้งสองอย่างนี้ อันหนึ่งจะเด่นอยู่ในจิตสำนึก ขณะที่อีกอันหนึ่งอยู่ภายในและอยู่ในจิตไร้สำนึก ลักษณะพวกแสดงตัวจะเน้นความสำคัญของสิ่งภายนอกและความเป็นจริงทางสังคม พวกนี้จะทำตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคมได้โดยง่าย และเพราะฉะนั้นจึงมักจะประสบกับความวิตกกังวลต่อสถานการณ์ขัดแย้งมากกว่าคนที่เป็พวกเก็บตัว (Ausubel. 1955 : 65)

ดังนั้นผู้วิจัยมีความเชื่อว่า การศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้เรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะบุคลิกภาพของบุคคลมีอิทธิพลครอบคลุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล (ปะคินันท์ วรรณประเวศ 2514 : 41 อ้างอิงจาก Adler and Sullivan.) เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับนี้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน และองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่สำคัญ คือ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวและทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับบุคลิกภาพของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการทดลองจะทำให้ทราบว่า การให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียนก่อนทำการสอน จะมีผลต่อการเรียนอย่างไรบ้าง และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาวิธีสอน

2. ผลของการทดลอง จะทำให้ทราบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน และทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียนก่อนทำการสอน จะมีผลต่อการเรียนอย่างไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน ในด้านการเตรียมบทเรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร แบบเรียนของวิชาสังคมศึกษาทุกระดับ

4. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถาบันฝึกหัดครู จะได้นำเอาวิธีการนี้ไปใช้กับนิสิต นักศึกษาที่ออกฝึกสอน ซึ่งจะเป็นแนวทางเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการสอนของนิสิตนักศึกษา ที่จะต้องออกไปประกอบอาชีพครู

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้จำกัดอยู่ในขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแก่งกรังวิทยา

อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 32 คน รวม
นักเรียนที่ใช้ในการทดลอง 64 คน

2. ระยะเวลาในการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ใช้เวลาทดลองสอนกลุ่มละ 12 คาบ คาบละ
50 นาที

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้ทดลอง เป็นเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 เรื่อง "การปกครองระบอบประชาธิปไตย"
ตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 การปกครองแบบประชาธิปไตย

3.2 การเลือกตั้งและพรรคการเมือง

3.3 วัฒนธรรมของสังคมประชาธิปไตย

3.4 พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย

3.5 บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อันมี

พระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4. ตัวแปร

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

4.1.1 การสอน แบ่งออกเป็น

- การสอนโดยนักเรียนทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
- การสอนโดยนักเรียนไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

4.1.2 บุคลิกภาพของนักเรียน แบ่งออกเป็น

- บุคลิกภาพแสดงตัว
- บุคลิกภาพเก็บตัว

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การกำหนดพฤติกรรมที่ผู้สอนมุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เป็นพฤติกรรมเฉพาะด้านความรู้ ความคิด (Cognitive Domain) เท่านั้น เพราะเราสามารถสร้างข้อทดสอบขึ้นใช้เป็นเครื่องมือวัดได้เชื่อมั่นกว่าอีกสองด้านที่เหลือ (สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ 2519 : 4)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้ผ่านการวิเคราะห์และตรวจสอบอย่างละเอียดถี่ถ้วนในด้านความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้จริง

3. ตัวแปรอื่น ๆ เช่น อายุ เพศ อาชีพของบิดามารดา ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว ถือว่าไม่มีผลต่อการวิจัย เพราะกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองนั้น ได้มาจากวิธีการสุ่ม (Random)

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (Behavioral Objectives) หมายถึง จุดมุ่งหมายที่เขียนในลักษณะของการกระทำที่ผู้สอนจะสังเกตได้จากนักเรียน และผู้สอนสามารถประเมินได้ว่า นักเรียนได้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจะต้องบอกพฤติกรรมที่สังเกตได้หรือวัดได้ คำกริยาที่ใช้จะเป็นคำกริยาที่แสดงถึงการกระทำ เช่น บอก เขียน อ่าน เป็นต้น

2. นักเรียนที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม หมายถึงนักเรียนที่ได้รับทราบรายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนทำการสอน พร้อมทั้งการได้รับการอธิบายให้ทราบ โดยถือเป็นข้อตกลงระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ว่าผู้สอนคาดหวังให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมอะไรใดบ้างหลังจากที่มีการเรียนการสอน ผู้สอนจะนำมากล่าวถึงทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน โดยเน้นพฤติกรรมของนักเรียนตามที่กำหนดไว้ในรายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม นักเรียนในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มทดลอง

3. นักเรียนที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม หมายถึงนักเรียนที่ไม่ได้รับ
รายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนทำการสอน และไม่มีการกล่าวถึงจุด
มุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ตลอดระยะเวลาที่มีการสอนการเรียน และผู้สอนดำเนินการ
สอนไปตามลำดับของเนื้อหาวิชาตามปกติ นักเรียนในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มควบคุม

4. บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว (Extrovert - Introvert Personality)
เป็นลักษณะของบุคคลที่วัดได้เป็นคะแนนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
แกงกรอวิทยา อำเภอแกงกรอ จังหวัดชัยภูมิ ในปีการศึกษา 2522 โดยใช้แบบ
สอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ซึ่งผู้ทดลองได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถาม
บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ของสิทธิโชค วรรณสันติกุล (2513)

4.1 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว หมายถึงนักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ใน
ควอไทล์ที่ 1 (Q_1)

4.2 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว หมายถึงนักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ใน
ควอไทล์ที่ 4 (Q_4)

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา หมายถึงคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
ที่ได้จากการทดสอบภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนตามบทเรียนที่กำหนด โดยใช้แบบ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ผู้ทดลองสร้างขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาพบว่าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น

3 หัวข้อ คือ

- ประเภทของจุดมุ่งหมาย
- จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเภทของจุดมุ่งหมาย

สมบุรณ์ ชิตพงศ์ (สมบุรณ์ ชิตพงศ์ 2521 : 8 - 10) กล่าวว่าถ้าจะพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายการศึกษาแล้ว น่าจะแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป หรือบางครั้งเรียกว่า จุดประสงค์ทั่วไป หรือจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (รัตนา ทิริพานิช 2518 : 3) เป็นจุดมุ่งหมายที่ตั้งขึ้นเป็นแนวกว้าง ๆ ว่า เมื่อมีการเรียนการสอนเรื่องนั้น ๆ แล้ว ผู้เรียนควรจะรู้อะไรบ้าง เข้าใจ นำไปใช้ หรือสนใจอะไรบ้าง เหล่านี้เป็นต้น จุดมุ่งหมายทั่วไปเหล่านี้เป็นแต่เพียงกรอบ หรือแนวกว้าง ๆ ที่เขียนไว้ในหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้นเรียน ซึ่งอาจจะเขียนขึ้นด้วยข้อความที่ใช้คำกริยาที่ไม่บ่งถึงพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกหลังจากที่ได้มีการเรียนการสอนไปแล้ว ในแง่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้ ดังเช่น จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เป็นต้น

2. จุดมุ่งหมายเฉพาะวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ เป็นจุดมุ่งหมายที่แยกย่อยออกมาจากจุดมุ่งหมายทั่วไป โดยกำหนดให้จำเพาะเจาะจงภายในขอบเขตของกลุ่มเนื้อหาสาระ หรือประมวลประสบการณ์เท่านั้น แต่ยังเป็นจุดมุ่งหมายที่ครอบคลุมลักษณะที่ต้องการไว้อย่างกว้างขวาง จุดมุ่งหมายในระดับนี้มีทั้งระดับหมวดวิชา หรือกลุ่ม

ประสบการณ์ และทั้งระดับรายวิชาในแต่ละหมวดวิชาด้วย ดังเช่น จุดมุ่งหมายในวิชา สังคมศึกษาของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 85) ที่กล่าวว่า

2.1 เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข

3. จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน เป็นจุดมุ่งหมายที่แยกย่อยออกจาก จุดมุ่งหมายเฉพาะวิชาอีกทอดหนึ่ง เป็นจุดมุ่งหมายที่เฉพาะเจาะจงในขอบเขตเนื้อหา สาระเฉพาะอย่าง ซึ่งใช้สอนในระยะเวลาอันสั้น โดยระบุลงไปว่า เมื่อสิ้นสุดการ เรียนการสอนใน 1 คาบเวลา หรือ 1 บทเรียน ต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมไปเช่นไร

จุดมุ่งหมายทั้ง 3 ระดับ ต่างก็บ่งถึงพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการให้มีการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเหล่านี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมแฝง (Latent Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ไม่สังเกต เห็นได้โดยตรง เช่น เจตนาดี ความเข้าใจ การสำนึกละอาย ความซื่อสัตย์ ความ รับผิดชอบ ฯลฯ

2. พฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ เป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้โดยตรง เช่น บอก อธิบาย จำแนก ฯลฯ พฤติกรรมเหล่านี้สามารถมองเห็น ได้ขึ้น

พฤติกรรมที่สามารถวัดได้โดยตรงนั้น ต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถ สังเกตเห็นได้ ส่วนพฤติกรรมแฝงนั้น จำเป็นต้องกำหนดออกมาว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมแฝงนั้น แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างไร จึงแสดงว่าเขาที่มีพฤติกรรมแฝงอันนั้น

จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนนั้น ควรจะได้มีการกำหนดให้อยู่ในรูป ของพฤติกรรมที่สามารถประพฤติปฏิบัติได้ เพราะเป็นจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนต้องกระทำ ให้เกิดในเวลาอันสั้น (1 คาบ หรือ 1 บทเรียน) จึงจำเป็นต้องเป็นพฤติกรรมที่ สังเกตได้จึงจะดี ซึ่งการกำหนดจุดมุ่งหมายให้อยู่ในรูปของพฤติกรรมที่สามารถสังเกต ได้นี้ เรียกว่า จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ความสำคัญของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

เสรีมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ เอนกกุล กริแสง (เสรีมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ เอนกกุล กริแสง 2519 : 31) ได้กล่าวถึงบทบาทของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ว่า การเขียนจุดมุ่งหมายในรูปของพฤติกรรมนั้นไม่ใช่เป็นของใหม่ในวงการศึกษ เพราะได้เริ่มในต่างประเทศเป็นเวลากว่า 40 ปีแล้ว (Duchastel and Merrill. 1973 : 53) เช่น ไทเลอร์ (Tyler. 1931) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายนั้นควรจะนิยามในรูปพฤติกรรมที่พึงปรารถนา จุดมุ่งหมายของการศึกษามีใช้การรวบรวมความรู้ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สมิธ และคณะ (Smith and others. 1942) เป็นบุคคลชุดแรกที่ใช้คำว่า "จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม" คำนี้ได้อีกต่อมาอย่างแพร่หลาย และทาบ (Taba. 1962) ก็เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่เน้นการพัฒนาหลักสูตรโดยอาศัยจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

รัตนา ทิริพานิช ได้กล่าวถึงความสำคัญของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ว่า เนื่องจากจุดมุ่งหมายทั่วไปเขียนไว้กว้างขวางมาก เพราะต้องการให้เป็นแต่เพียงแนวทาง หรือกรอบให้ประชาชนทั่วไป หรือนักการศึกษา หรือผู้บริหารการศึกษาทราบพอเป็นแนวทางว่าต้องการจะผลิตเด็กเพื่ออะไร ส่วนครูผู้สอนนักเรียนนั้น จะต้องนำจุดมุ่งหมายทั่วไปในแต่ละวิชา และแต่ละระดับชั้นมาตีความให้แน่นอนแจ่มชัด และจำเพาะเจาะจงลงไปว่า ต้องการจะให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง หลังจากที่มีการสอนการเรียนสิ่งนั้นไปแล้ว ดังนั้นข้อความที่เขียนขึ้นในจุดมุ่งหมายถ้าจะให้มีความประโยชน์แก่ผู้สอน ก็ควรที่จะใช้ข้อความที่ประกอบด้วยคำพูดที่จำเพาะเจาะจง และระบุออกมาเป็นพฤติกรรมของผู้เรียนที่สามารถจะสังเกตได้หลังจากที่เรียนสิ่งนั้น ๆ จบลงแล้ว (รัตนา ทิริพานิช 2518 : 17 - 18)

ความหมายและองค์ประกอบของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ดร.สมบุรณ์ ชิตพงศ์ ได้ให้ความหมายของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมว่า

เป็นจุดมุ่งหมายที่กำหนดขึ้นโดยบังเอิญพฤติกรรมที่ให้ทราบว่า เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนจะสามารถ "ทำ" อะไรได้บ้าง โดยพฤติกรรมที่กำหนดขึ้นนั้น ต้องเป็นพฤติกรรมที่สังเกต (มองเห็น ได้ยิน) ได้เท่านั้น (สมบุรณ์ ชิตพงศ์ 2521 : 11) ฉะนั้นคำกริยาที่ประกอบขึ้นเป็นจุดมุ่งหมายแบบนี้ จึงเป็นคำจำพวกที่ผู้เรียนแสดงออกเป็นการกระทำที่มองเห็นได้ เช่น เขียน อ่าน พูด ทำเลข เหล่านี้เป็นต้น (รัตนา กิริพานิช และ กมล ภูประเสริฐ 2519 : 3)

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม จะเป็นข้อความที่ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน (กมล ภูประเสริฐ 2520 : 3) คือ

1. ส่วนที่เป็น "พฤติกรรมที่คาดหวัง" จะเป็นข้อความที่บอกถึงพฤติกรรมที่ครูต้องการให้นักเรียนแสดงออก ให้สังเกตได้ในระหว่างเรียน หรือเมื่อสิ้นสุดการเรียนหน่วยใดหน่วยหนึ่งแล้ว พฤติกรรมนี้เป็นเครื่องแสดงถึงการบรรลุจุดมุ่งหมาย และถ้าเป็นพฤติกรรมที่สำคัญที่หวังให้เกิดขึ้น เมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนใด ๆ เรียกว่า พฤติกรรมปลายทาง (Terminal Behavior)

การเขียนข้อความเหล่านี้ จะต้องอาศัยคำที่บ่งถึงการกระทำ เช่น บอก เปรียบเทียบ อธิบาย สาธิต ให้เหตุผล แปลความหมาย วิเคราะห์ สร้าง ฯลฯ เป็นต้น

2. ส่วนที่เป็น "สถานการณ์" จะเป็นข้อที่บ่งถึงสถานการณ์หรือเงื่อนไข ซึ่งจะใช้เป็นเครื่องกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่คาดหวังออกมา ฉะนั้นจะเป็นสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้ในขณะที่ครูจะทำการวัดผล เช่น สถานการณ์ในข้อสอบ (ข้อคำถาม) หรือเงื่อนไขในการให้นักเรียนปฏิบัติ ซึ่งอาจคล้ายคลึงกับเรื่องราว เนื้อหาวิชา วิธีการที่เคยใช้ในห้องเรียน หรือที่ครูกำหนดขึ้นมาใหม่

3. ส่วนที่เป็น "เกณฑ์" จะเป็นข้อความที่อธิบายให้ทราบว่า นักเรียนจะต้องแสดงพฤติกรรมที่คาดหวังถึงระดับใด เราจึงจะยอมรับว่าเขามีพฤติกรรมนั้นจริง สามารถทำสิ่งนั้นได้จริง มิใช่ทำได้โดยบังเอิญ การกำหนดเกณฑ์เป็นกำหนดขั้นต่ำสุดของการปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับ อาจกำหนดโดย

3.1 จำกัดเวลาการปฏิบัติ เช่น ภายในเวลา..... นาที

3.2 กำหนดปริมาณ เช่น จำนวนข้อ สักส่วนของจำนวนข้อ หรือ ร้อยละของจำนวนข้อที่ถูกต้อง

3.3 กำหนดคุณภาพ ได้แก่ การกำหนดคุณลักษณะที่สำคัญของการปฏิบัติ เช่น นักเรียนสามารถให้เหตุผลได้ถูกต้องทั้งหมด นักเรียนสามารถทำได้ถูกต้อง 80% เป็นต้น

เกณฑ์ที่กำหนดนี้ถือว่าเป็นความต้องการขั้นต่ำ (Minimum requirement) ของพฤติกรรมนั้น ๆ (สมบูรณ์ ชิตพงศ์ 2521 : 12) การกำหนดเกณฑ์ดังกล่าวนี้ถึงองค์ประกอบต่าง ๆ มากมาย เช่น สภาพแวดล้อม ลักษณะวิชา ความต้องการพื้นฐาน วัย ฯลฯ ของผู้เรียน ส่วนที่เป็นเกณฑ์นี้ ในหลักสูตรพุทธศักราช 2521 ให้อาจารย์สอนเป็นผู้กำหนดเอง ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนย่อมรู้จักนักเรียนของตนได้ดี

อนันต์ ศรีโสภณ ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ (อนันต์ ศรีโสภณ 2520 : 11)

จุดมุ่งหมายระดับที่ 1 เป็นจุดมุ่งหมายที่กล่าวอย่างกว้าง ๆ โดยทั่วไป ซึ่งเป็นลักษณะของผลลัพธ์ที่ได้ในขั้นสุดท้าย เช่น

นักเรียนจะพัฒนาทักษะในการเรียนและการอ่านพื้นฐาน

จุดมุ่งหมายระดับที่ 2 เป็นจุดมุ่งหมายที่มีลักษณะรูปธรรมมากขึ้น เช่น

นักเรียนสามารถบอกชื่อ และจำตัวอักษรได้

จุดมุ่งหมายระดับที่ 3 เป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ และละเอียดกว่าจุดมุ่งหมายในระดับที่ 2 เช่น

ให้นักเรียนมีความสามารถในการจำแนก หรือชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างพยัญชนะสองตัวที่มีความคล้ายกัน เช่น ข - ช, ญ - ณ, หรือ O - Q, C - G เป็นต้น

การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

อนันต์ ศรีโสภ (อนันต์ ศรีโสภ 2520 : 23) ได้กล่าวถึงวิธีการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมว่า ควรจะดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. การเขียนจุดมุ่งหมายของการสอน ในลักษณะความคาดหวังของผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2. ในแต่ละจุดมุ่งหมายของการสอน เขียนรายการต่าง ๆ ที่บรรยายพฤติกรรมของนักเรียนว่า บรรลุแต่ละจุดมุ่งหมายของการสอน จะต้องมีความประพฤติอะไรบ้างที่แสดงออกมาโดย

2.1 เขียนคำกริยาที่มีความหมายเฉพาะ และเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ในแต่ละผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในข้อ 1

2.2 เขียนรายการผลการเรียนรู้ให้มีจำนวนมากพอ ในแต่ละจุดมุ่งหมายของการสอน ที่บรรยายถึงการบรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนแต่ละอย่างนั้น นักเรียนจะต้องแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง เป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด

2.3 จะต้องระลึกไว้เสมอว่า พฤติกรรมในแต่ละผลการเรียนรู้ จะต้องสอดคล้องและมีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของการสอน

3. เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนในรูปของผลการเรียนรู้เฉพาะ และชัดเจนแล้ว ขั้นตอนต่อไปควรจะต้องหาพฤติกรรมและปรับปรุงรายการเหล่านั้น ให้เป็นไปตามที่เราต้องการมากยิ่งขึ้น

4. ควรระวังจุดมุ่งหมายที่ยากและซับซ้อน ซึ่งไม่สามารถจะหาคำนิยามให้เฉพาะ และชัดเจนได้ อาทิ การคิดอย่างมีเหตุผล ความซื่อสัตย์ ซึ่งคำเหล่านี้มักจะเว้นว่างหรือมองข้ามไป

5. ควรใช้หนังสือเรียน หรือหนังสืออื่น ๆ ที่มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวข้องกัน มาประกอบการกันคิดว่า เพื่อให้เขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีความชัดเจน และเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชานั้น ๆ

นอกจากนี้ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ เอนกกุล กริแสง ได้กล่าวถึง การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ว่า จะต้องเขียนด้วยข้อความที่รัดกุม (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ เอนกกุล กริแสง 2519 : 32) เช่น

1. ชีbung ได้แก่วลักษณะประเภทใดเลือก ให้บอกความแตกต่าง ให้จำแนก เป็นต้น
2. ระบุงชื่อ ได้แก่วการบอกรชื่อ สิ่งของ หรือเหตุการณ์ที่กำหนดให้
3. พรรณนา หรือบรรยาย ได้แก่วนิยาม ยกตัวอย่างประกอบ เป็นต้น
4. จัดลำดับ ได้แก่วการจัดอันดับของสิ่งต่าง ๆ อาจจัดลำดับตามเวลาที่เกิด ตามลำดับขั้นของการเกิด เป็นต้น
5. การสร้าง ได้แก่วการสร้างรูป การประดิษฐ์ การเขียนแผนที่ การเขียนโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน การทำที่เพาะชำ เป็นต้น

ประโยชน์ของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

สุมิตร คุณานุกร ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ดังนี้ (สุมิตร คุณานุกร 2520 : 69 - 70)

1. ผู้สอนและผู้เรียน รู้ว่าจะต้องสอนและเรียนเพื่อให้เกิดพฤติกรรมอะไร และเมื่อเรียนไปแล้ว ผู้เรียนทราบว่าตนเองประสบผลสำเร็จในการเรียนหรือไม่ ผู้สอนและผู้เรียนยอมรับที่ดี
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายแบบนี้ ช่วยให้ครูเตรียมสถานการณ์ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนได้อย่างตรงเป้าหมาย
3. ช่วยให้ผู้สอน มีหลักเกณฑ์ในการประเมินผลการสอนของตนเองและครบถ้วนถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่
4. ช่วยให้นักเรียนรู้ทิศทางของการเรียนได้ดีกว่าการเรียนจากจุดมุ่งหมายธรรมดาที่เขียนอย่างคลุมเครือ เมื่อรู้ทิศทางที่แน่นอนแล้วย่อมช่วยให้การเรียนประสบผลสำเร็จมากขึ้น ซึ่งเป็นผลช่วยให้มีกำลังใจในการเรียนเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชย์ (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชย์ 2521 : 47) ได้กล่าวถึงการสร้างและประโยชน์ของการใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ในการสร้างหลักสูตร ผู้สร้างหลักสูตรที่ใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม จะพิจารณาได้ว่า จุดมุ่งหมายสำหรับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งหลักสูตร เป็นจุดมุ่งหมายที่มีคุณค่าเหมาะสมกับวิชาและวัยของนักเรียนหรือไม่ ผู้สร้างหลักสูตรสามารถจัดจุดมุ่งหมายที่มีคุณค่าน้อยออกไปได้ และในด้านการสื่อความหมาย จุดมุ่งหมายประเภทนี้ช่วยให้เข้าใจได้ง่ายและตรงกัน

2. ในด้านการสอน จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่บ่งถึงพฤติกรรมที่คาดหวังไว้ชัดเจน โดยเฉพาะในด้านการรู้และความคิด จะช่วยแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ครู และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่บ่งถึงสมรรถภาพทางสมองขั้นสูง จะช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพนั้นได้ง่ายกว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายกว้าง ๆ ซึ่งครูจะต้องตีความหมายเอง การตีความหมายนั้นอาจจะไม่ถึงระดับที่นำต้องการ ถ้าครูไม่มีโอกาส และเวลาที่ศึกษาค้นคว้าให้ถึงขนาด

3. ในด้านการเรียนของนักเรียน นักเรียนในบางลำดับที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการเรียนบางด้าน นักเรียนจะทราบว่าหลักสูตรคาดหวังจะให้ตนมีความสามารถอะไร ย่อมสามารถที่จะปรับปรุงตนเองไปในทิศทางนั้นได้ แม้ว่าผลการวิจัยในต่างประเทศจะไม่ชี้ชัดว่านักเรียนที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเรียนรู้ได้เร็วกว่า และลึกซึ้งกว่า

4. ในด้านการประเมินผลของครู จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่เขียนโดยสมบูรณ์ จะบอกสถานการณ์สำหรับการประเมินผลด้วย นอกจากจะทำให้ครูทราบแนวทางการประเมินผลแล้ว ยังช่วยให้การประเมินผลนั้นมีความเที่ยงตรงตามต้องการอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปแล้ว การสร้างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเป็นการวางแผน
สำหรับการเรียนการสอน และการประเมินผลไว้อย่างรอบคอบและชัดเจนนั่นเอง
แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเป็นสาระเพียงอย่างเดียว
เนื่องด้วยจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก็มีชีวิตจำกัดในตัวเองเหมือนกับเครื่องมืออื่น ๆ
ที่ผู้ใช้จะต้องเลือกใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุด

ข้อจำกัดของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

โพแฟม (สุมิตร กุณานุก 2520 : 70 - 72 อ้างอิงจาก Popham.
1969) ได้ให้ข้อคิดเห็นต่อข้อจำกัดของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ซึ่งนักการ
ศึกษาค้นอื่น ๆ ยอมรับไว้พิจารณาเหตุผลต่าง ๆ ของโพแฟมมีดังนี้

1. การกำหนดเอาพฤติกรรมที่สังเกตได้เป็นจุดมุ่งหมายของการสอน
ทำให้เกิดการเน้นพฤติกรรมหุ้มนิยม ซึ่งไม่ค่อยมีความสำคัญอะไร และทำให้ผลการ
ศึกษาอื่น ๆ ซึ่งไม่อาจวัดได้หรือสังเกตได้ แต่มีความสำคัญมากกว่า เช่น ความคิด
หรือค่านิยมถูกละเลยเสีย

2. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนที่รัดกุม เช่นนี้ย่อมเป็นการจำกัด
โอกาสในการที่ครูจะสอดแทรกการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สำคัญ ซึ่งอาจจะสอดแทรกเข้าไป
ได้ตามแต่จังหวะและสถานการณ์ในการเรียนจะอำนวยให้ บางกรณีครูอาจยึดเอา
จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเป็นข้อแก้ตัวในการละเลยที่จะสอดแทรกสิ่งอื่น ๆ เข้าไป
ทั้ง ๆ ที่มีโอกาสจะทำได้และควรทำอย่างยิ่ง

3. ผลของการศึกษานั้นไม่ใช่มีแต่การเปลี่ยนพฤติกรรมเท่านั้น แต่ยังมี
สิ่งอื่นที่สำคัญ และควรจัดเป็นผลของการศึกษาดูเหมือนกัน เช่น การเปลี่ยนแปลง
ทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นกับผู้เรียน ความคิด ความรู้สึก และจิตใจ สิ่งเหล่านี้
ไม่ใช่สิ่งที่จะแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมได้อย่างทันทีทันใด หลังจากที่มีการสอนสิ้นสุดลง

4. เนื่องจากการกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนี้ เน้นมากในเรื่อง
พฤติกรรมที่สังเกตได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่วัดได้เสมือนวัตถุ หรือเครื่องกลไก

จุดมุ่งหมายทำนองนี้ย่อมทำลายคุณค่าและความละเอียดอ่อนทางด้านอารมณ์และจิตใจของมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่วัดกันไม่ได้ด้วยสายตา หลักเกณฑ์หรืออุปกรณ์การวัดใด ๆ

5. การกำหนดให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้วิธีสอนเป็นเครื่องมือ เป็นการไม่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย เพราะผู้เรียนมีหลายคนย่อมต่างจิตต่างใจกันไป มีความคิด มีความรู้สึก และพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป ถึงแม้ว่าจะได้รับสิ่งเร้าเหมือนกันก็ตาม

6. ในทางปฏิบัติจริง ครูน้อยคนเหลือเกินที่จะใช้เวลากำหนดจุดมุ่งหมายในการสอน ที่ช่วยในการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน จุดมุ่งหมายที่ดีย่อมช่วยเป็นแนวทางในการวัดผล แต่ครูก็ไม่ทำกัน ดังนั้นแทนที่จะมาเน้นเรื่องพฤติกรรมหยาบหยาบ และกินเวลามากในการกำหนด ควรเน้นส่งเสริมให้ครูจัดการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ช่วยเป็นมาตรการในการวัดผลจะดีกว่า

7. วิชาหลายวิชา ไม่สามารถจะนำหลักเกณฑ์ของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไปใช้ได้ เช่น วิชาศิลปะ หรือวิชาทางแขนงอักษรศาสตร์ เพราะผลของการศึกษาในวิชาเหล่านี้ไม่ได้ออกมาเป็นพฤติกรรมที่วัดได้ และสังเกตได้อย่างฉับพลัน แต่ออกมาในรูปของความรู้สึก และสุนทรียภาพ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ทันทีหลังการสอน

8. จุดมุ่งหมายในการสอนแบบกว้าง ๆ และครอบคลุมอะไรต่ออะไรหลายอย่างนั้น เป็นที่ยอมรับกันมากกว่าในหมู่ของประชาชน แต่ถ้ามองให้โรงเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนออกมาเป็นพฤติกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่างละเอียดไปเสียหมดแล้ว ประชาชนจะไม่เห็นด้วยกับทุกพฤติกรรมที่ครูต้องการจะให้นักเรียนเปลี่ยน

9. หากการกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ได้รับการสนับสนุนมาก ๆ แล้ว ทักษะคติของครูเกี่ยวกับสมรรถภาพของการเป็นครูอาจเปลี่ยนไปได้ ก็ต่างก็จะโน้มเอียงไปสนใจแต่ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งจะละเลยบทบาทที่สำคัญอื่น ๆ ของการเป็นครูโดยสมบูรณ์

10. การกำหนดและการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เป็นสิ่งที่ทำได้ยากกว่าการเขียนจุดมุ่งหมายธรรมดาแบบกว้าง ๆ มาก โดยทั่วไปครูจะต้องสอนหนักอยู่แล้ว ย่อมไม่มีเวลาให้กับงานที่ละเอียดแบบนี้ อย่างไรก็ตาม ครูควรได้รับการลดจำนวนชั่วโมงสอนให้น้อยลง เพื่อมีเวลานั่งคิดพิจารณาจุดมุ่งหมายในการสอนของตนให้รอบคอบขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

11. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เน้นให้มีการวัดผลเฉพาะสิ่งที่กำหนดไว้เท่านั้น แต่สิ่งอื่นที่ไม่ได้กำหนดไว้จะถูกกละเลยในการสอนแต่ละครั้ง นอกจากการเรียนรู้ตามที่จุดมุ่งหมายกำหนดไว้แล้ว ผู้เรียนอาจเกิดการเรียนรู้อื่น ๆ ที่เป็นผลพลอยได้และมีความสำคัญด้วย แต่สิ่งเหล่านี้ถูกกละเลยเสีย เพราะการวัดผลมุ่งไปแต่เฉพาะสิ่งที่กำหนดไว้เป็นพฤติกรรมเท่านั้น

จากข้อคิดของโพแฟม เกี่ยวกับข้อจำกัดของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า มีประโยชน์ต่อผู้ที่นำเอาจุดมุ่งหมายไปประยุกต์ใช้ และผู้ที่อยู่ในวงการศึกษามาก เพราะเป็นเสมือนเครื่องเตือนใจสำหรับบุคคลที่จะนำเอาจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไปใช้ได้พึงสังวรไว้

การประเมินจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ธียการาจาน (Thiagarajan. 1973 : 23 - 28) ได้สร้างเครื่องมือประเมินผลจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ดังนี้

1. ความเกี่ยวพันระหว่างจุดมุ่งหมาย

1.1 ความเพียงพอ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่เขียนขึ้นเพียงพอกับความต้องการที่จะทำให้สามารถปฏิบัติได้หรือไม่ หรือนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

1.2 ความจำเป็น

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมแต่ละข้อตามรายการนั้นมีความจำเป็นที่จะส่งผลให้บรรลุตามเป้าหมายหรือไม่

1.3 ความซ้ำซ้อนหรือฟุ่มเฟือย

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่เขียนฟุ่มเฟือยมากเกินไป หรือ หลีกเลียงความซ้ำซ้อนหรือเปล่า หรือแตกต่างกันเพียงรูปแบบเท่านั้น

1.4 ความไร้สาระ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่เขียนแต่ละข้อความนั้นสูงกว่า ยากกว่า หรือสลับซับซ้อนมากกว่าพฤติกรรมก่อนการเรียนการสอนของนักเรียนหรือไม่

1.5 ความเป็นลำดับ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่เขียนนั้น เขียนตามลำดับพื้นฐาน การเรียนรู้ก่อนหลังหรือไม่

การสร้างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมหนึ่ง ๆ นั้น ผู้สร้างนอกจากจะเขียน ให้ชัดเจนในรูปของคำกริยา ซึ่งแสดงอาการกระทำแล้ว ยังต้องคำนึงไปถึงระดับขั้น ของการเรียนรู้ด้วย

2. การประเมินผลภายนอก

2.1 ระดับของการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายที่เขียนนั้นเป็นพฤติกรรม ชนสูง ๆ หรือไม่

2.2 ภาษา คำศัพท์ และรูปแบบของภาษาในจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เหมาะสำหรับผู้อ่านหรือไม่ (ครู นักเรียน นักทดสอบ หรือผู้วางแผนการสอน)

2.3 กระตักหรือสั้น จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมสั้นกระตัก และ หลีกเลียงการใช้คำพูดที่ฟุ่มเฟือยหรือไม่

2.4 จำเพาะ รายละเอียดในแต่ละจุดมุ่งหมาย จำเพาะเหมาะ สำหรับผู้อ่านหรือไม่ (ครู นักเรียน นักทดสอบ หรือผู้วางแผนการสอน)

3. การประเมินผลภายในแต่ละจุดมุ่งหมาย

3.1 มาตรฐาน จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำที่เรา ยอมรับไว้หรือไม่

3.2 อุปกรณ์ มีการระบุถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุ ซึ่งนักเรียน อาจจะใช่หรือไม่ใช่ไวหรือเปล่า

3.3 สถานการณ์ ระบุสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติไวหรือไม่ เช่น ระบุเนื้อหา สถานการณ์ สิ่งแวดล้อม พฤติกรรมที่คาดหวัง เป็นต้น

3.4 พฤติกรรม ระบุถึงการปฏิบัติของนักเรียน หรือผลที่เกิดจากการปฏิบัติไวแจ่มชัดหรือไม่

นอกจากนี้ ไครเอจ (Krieger, 1971) ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการ ประเมินจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ไวดังนี้

1. เขียนในลักษณะเป็นการกระทำของนักเรียนหรือไม่
2. สามารถสังเกตได้จากประสาทสัมผัส (Sense Organs) หรือไม่
3. ระบุไว้อย่างมีความหมายหรือไม่
4. มีความเที่ยงตรงตามเป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมายหลักหรือไม่
5. สามารถวัดได้หรือไม่
6. เรียงตามลำดับพื้นฐานการเกิดพฤติกรรมไวหรือไม่
7. ตรงกับประสบการณ์ของนักเรียนหรือไม่
8. ทำทายนักเรียนแต่ละคนหรือไม่
9. นักเรียนสามารถทำได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดไวหรือไม่
10. เป็นที่ยอมรับของสังคมที่นักเรียนเป็นสมาชิกอยู่หรือไม่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ที่ได้ศึกษาไว้ในต่างประเทศ พอจะแบ่งออกได้เป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 5 ประเภท ดังนี้ คือ

1. อิทธิพลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับการเรียนรู้
2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับชนิดของการเรียนรู้

3. การศึกษาด้วยตนเองกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
4. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับเวลาที่จะไปถึงเกณฑ์
5. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับตัวแปรอื่น ๆ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับการเรียนรู้

เบลนีย์ และ แมคกี (Blaney and McKie. 1969 : 98 - 105) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของการใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม การประชุมใช้เวลา 2 วัน สำหรับนักการศึกษาผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการจัดการด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้จากอาสาสมัคร 60 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กลุ่มได้รับคำแนะนำทั่วไป และกลุ่มสอบก่อนเข้าประชุม แต่ละกลุ่มได้รับการจัดแบ่งตามการจัดกระทำก่อนเริ่มรายการประชุม ผลปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กับกลุ่มที่ได้รับคำแนะนำจากการสอบทันทีที่เสร็จสิ้นการประชุม แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายกับกลุ่มที่มีการสอบก่อนเข้าประชุม และกลุ่มที่ได้รับคำแนะนำกับกลุ่มที่สอบก่อนเข้าประชุม ก็ให้ผลไม่แตกต่างเช่นเดียวกัน

บิชอป (Duchastel and Merrill. 1973 : 56 อ้างอิงจาก Bishop. 1969) ได้ศึกษาอิทธิพลของจุดมุ่งหมายในการเรียนวิชาเกษตรกรรมของนักเรียนเกรด 9 ซึ่งก็ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (44 คน) และกลุ่มที่ไม่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (44 คน) จากคะแนนสอบทันทีภายหลังเรียนจบบทเรียน หรือจากคะแนนวัดความจำที่สอบหลังจากนั้น 30 วัน

เดลิส (Dalis. 1970 : 39) ได้ทำการศึกษาถึงผลการบอกจุดมุ่งหมายเฉพาะ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในช่วงเวลา 3 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างเป็น

นักเรียนเกรด 10 จำนวน 133 คน จาก 5 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ใช้ครูสอนคนเดียวกัน โดยกลุ่มที่ 1 ได้รับจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนที่กล่าวไว้อย่างแจ่มชัด กลุ่มที่ 2 ได้รับจุดมุ่งหมายที่กล่าวไว้อย่างเลือนลาง กลุ่มที่ 3 ได้รับข้อความสั้น ๆ ตอนหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ จุดมุ่งหมายที่เลือนลางคล้ายคลึงกับจุดมุ่งหมายที่เด่นชัด แต่ต่างกันตรงที่เนื้อหาและพฤติกรรมเป็นแบบทั่ว ๆ ไป ผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบโดยใช้คำถามจำนวน 68 ข้อ พบว่ากลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายที่แน่นอนเด่นชัดทำคะแนนได้ดีกว่าอีกสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญ

บอร์คแมน (Duchastel and Merrill. 1973 : 56 อ้างอิงจาก Boardman. 1970) ได้ศึกษาถึงผลประโยชน์ของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในวิชาเลขศาสตร์ โดยศึกษาถึงองค์ประกอบ 2 ชนิด ที่นำมาตรวจสอบกันกับกลุ่มนักศึกษา 4 กลุ่ม คือ การให้ความรู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และความตั้งใจในการฟังคำบรรยายในห้องทดลอง ผลปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่ม

ลอเรนซ์ (Duchastel and Merrill. 1973 : 56 อ้างอิงจาก Lawrence. 1970) ได้ศึกษาอิทธิพลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่มีต่อการปฏิบัติงานจากการให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ใ้รายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และการสอบเข้าเรียนในวิชาการพยาบาล พฤติกรรมของผู้ถูกทดลอง จำนวน 216 คน ได้รับการวัดภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนโดยใช้แบบทดสอบ 50 ข้อ ผลปรากฏว่ากลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมได้คะแนนดีกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ

วินเบอร์ก (Duchastel and Merrill. 1973 : 56 - 57 อ้างอิงจาก Weinberg. 1970) ได้ศึกษาอิทธิพลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ต่อด้านความรู้ ความคิด และทักษะเกี่ยวกับการเล่นโบว์ลิ่ง นักศึกษาที่เข้ามาเรียน 4 ชั้น ได้รับการจัดกระทำต่าง ๆ กัน คือไม่ได้รับจุดมุ่งหมาย ได้รับจุดมุ่งหมายทั่ว ๆ ไป ได้รับจุดมุ่งหมายที่กล่าวถึงพฤติกรรมที่คาดหวังเท่านั้น หรือได้รับจุดมุ่งหมายที่กล่าวถึงลำดับขั้นในการปฏิบัติและพฤติกรรมที่คาดหวัง แบบทดสอบที่นำมาใช้วัดการเรียนในช่วงระยะเวลา 10 สัปดาห์ ประกอบด้วย การวัดความสามารถในการเล่น ความรู้เกี่ยวกับ

วิธีการพลิกแพลงกฎเกณฑ์ในการนับคะแนน และเครื่องมือในการเล่น ผลปรากฏว่า
ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มต่าง ๆ

มอร์ส และ ทิลล์แมน (Mors and Tillman. 1972 อ้างอิงจาก
Bassett. 1975 : 13) ทั้งสองท่านได้ทำการศึกษาอิทธิพลของจุดมุ่งหมายเชิง
พฤติกรรมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 อ่านหนังสือ
ของเมเกอร์ (Mager. 1962) เรื่อง การเตรียมจุดมุ่งหมายการสอน กลุ่ม
ที่ 2 ได้รับการฝึกเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมโดยให้อ่านเฉพาะหนังสือของ
เมเกอร์อย่างเดียว ไม่มีการสอนเพิ่มเติมในชั้นเรียน และกลุ่มควบคุมให้ไปทำอย่างอื่น
ที่ไม่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ตอนที่ 2 ของการศึกษา แบ่งนักเรียนทั้งหมดออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน
โดยให้กลุ่มแรกได้รับแจกรายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนทำการสอน
กลุ่มที่เหลือไม่ได้รับการแจกรายการจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์
สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ชไนเดอร์ (Snider. 1975 : 333 - 338) ได้ทำการศึกษาเพื่อ
ทดสอบว่าการใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการสอนบทประพันธ์ มีผลต่อความเข้าใจ
ในระดับความรู้ ความคิด และระดับอารมณ์ ความรู้สึกหรือไม่ ใช้นักเรียนระดับ 9
เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ใช้แบบแผนการวิจัย Solomon - Four
Group Design สอนโดยครูคนเดียว และทำการทดลองในโรงเรียนเดียวกัน
นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้ 2×2 Analysis of Variance ผลปรากฏว่า การ
ใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับการเรียนบทประพันธ์ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมี
นัยสำคัญต่อระดับความรู้ ความคิด และด้านอารมณ์ ความรู้สึกที่ระดับความเชื่อมั่น .05

เพ็ตตี (Petty. 1975 : 149 - A) ได้ทำการทดลองที่มหาวิทยาลัย
Kansas State University เพื่อศึกษาดังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติที่มี
ต่อวิชาเทคโนโลยีทางการสอน โดยแบ่งนิตีออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ได้ทราบ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ใช้การวิจัยแบบ Posttest Only Control Group Design ใช้ t -test เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ใช้ Pearson Product Movement เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักเรียนกับการแสดงการกระทำของนักเรียน (Student Performance) และใช้ Coefficient Alpha เพื่อวัดความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้วัด ผลปรากฏว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในกลุ่มทดลอง ที่มีระดับความสามารถสูงสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในกลุ่มควบคุม ที่มีระดับความสามารถเดียวกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในกลุ่มทดลองที่มีระดับความสามารถต่ำ แตกต่างกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในกลุ่มควบคุมที่มีระดับความสามารถเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ทัศนคติของนิสิตกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมต่อวิชาสื่อการสอนเบื้องต้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ไมลส์ (Miles. 1976 : 2606 - A) ได้ทดลองสอนนิชาธรณีวิทยาเบื้องต้น กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 62 คน จำนวน 4 ห้องเรียน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง 32 คน ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนทำการทดลอง กลุ่มควบคุม 30 คน ได้รับขอบข่ายของจุดมุ่งหมาย (Outline Objectives) ซึ่งประกอบด้วยถ้อยคำ และสิ่งกบ่งชี้ต่าง ๆ ของเนื้อหา แต่ไม่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม Multivariate Analysis ของตัวแปร 7 ตัว ของกลุ่มประชากร (อายุ ตำแหน่งของโรงเรียน คะแนนทดสอบก่อนเรียนวิชานี้ ระดับเข้าวนปัญญา ความรู้ด้านคำศัพท์ ความเข้าใจ และอัตราการอ่าน) เพื่อทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มสมดุลกัน จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า นักเรียนใน

กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญสองครั้ง ส่วนการทดสอบครั้งอื่น ๆ พบว่ากลุ่มทดลองก็มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับต่ำกว่า .05 Multivariate Analysis ซึ่งให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองทั้งหมดสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ในการทดสอบช่วงที่ 2 ของโมเดลนี้ ได้ให้นักเรียน 2 กลุ่ม ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และข้อบ่งชี้ของจุดมุ่งหมาย จากการให้นักเรียนตอบแบบสอบถามวัดทัศนคติพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มสนับสนุนการใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

วินการ์ด (Wingard. 1977 . 562 1 - A) ได้ทำการวิจัยกับนักเรียนมัธยมศึกษาระดับ 9 ในเนื้อหาเรื่อง "เพศศึกษา" จำนวน 9 บทเรียน ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างมา 240 คน จากนักเรียน 389 คน และแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 120 คน ในแต่ละกลุ่มได้แบ่งระดับสติปัญญาออกเป็น สูง ปานกลาง และต่ำ กลุ่มทดลองได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในช่วงการสอน โดยใช้เวลาบอกจุดมุ่งหมายไม่เกิน 4 นาที กลุ่มควบคุมไม่ได้รับอะไรเลย ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากรายงานผลการวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดในหัวข้อนี้ จำนวน 10 เรื่อง พบว่าการเรียนรู้โดยที่ผู้เรียน ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมอยู่ 7 เรื่อง แสดงว่าจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับชนิดของการเรียนรู้

การศึกษาในกลุ่มที่ 2 นี้ ต้องการค้นหากลุ่มสัมพันธ์ระหว่างชนิดของการเรียนรู้กับการนำจุดมุ่งหมายมาใช้ ในการศึกษาส่วนใหญ่ได้จำแนกชนิดของการเรียนรู้ออกเป็น ความรู้หรือความเข้าใจ ซึ่งความรู้เป็นที่เข้าใจกันว่า หมายถึงการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

ออสวอลด์ และ เฟลตเชอร์ (Duchastel and Merrill. 1973 : 57 - 58 อ้างอิงจาก Oswald and Fletcher. 1970) ได้ศึกษาถึงผลของการแปรระดับของการระบุจุดมุ่งหมาย ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ที่เกิดจากความรู้หรือความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมเกรด 11 จำนวน 619 คน ถูกสุ่มเข้ากลุ่มดังนี้ ในสี่กลุ่มได้รับจุดมุ่งหมายเฉพาะหรือจุดมุ่งหมายทั่วไปอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายด้านความรู้หรือความเข้าใจ และในกลุ่มที่ 5 ได้รับข้อความที่ไม่ใช่จุดมุ่งหมาย (Placebo) จุดมุ่งหมายเฉพาะใช้ตามเกณฑ์ของเมเกอร์ (Mager. 1962) และจุดมุ่งหมายทั่วไปใช้ตามเกณฑ์ของไทเลอร์ (Tyler. 1950) หลังจากใช้เวลาในการอ่าน 25 นาที ก็ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ 40 ข้อ ซึ่งวัดความรู้ ความเข้าใจ หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ ก็ให้นักเรียนทำแบบทดสอบชุดเดิม เพื่อวัดความจำ ผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มต่าง ๆ จากการสอบทันที หรือสอบเมื่อถึงช่วงเวลาไว

สเตดแมน (Duchastel and Merrill. 1973 : 59 อ้างอิงจาก Stedman. 1970) ได้ศึกษาผลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมต่อระดับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์ในหน่วยเรียนโปรแกรมเรื่องพันธุกรรม ใช้นักเรียนระดับมัธยมจำนวน 144 คน ได้รับการสุ่มเข้ากลุ่ม 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่ได้รับจุดมุ่งหมาย กลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายทั่วไป และอีก 2 กลุ่ม ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมแบบทดสอบที่ใช้วัดประกอบควยคำถาม 28 ข้อ โดยมีชุดละ 7 ข้อ ตามความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์ ผลปรากฏว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างชนิดของการเรียนรู้ และชนิดของจุดมุ่งหมาย

เจนกินส์ และ เดโน (Jenkin and Deno. 1971 : 67 - 70) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของความรู้ในเรื่องจุดมุ่งหมายทั้งตัวครู และผู้เรียน ในหน่วยการสอนทางสังคมศาสตร์ (Social Science methodology) ซึ่งพัฒนามาจากของเบเกอร์ (Bager. 1969) เป็นจุดมุ่งหมายแบบทั่วไป หรือจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยให้ครูผู้ฝายเดี่ยว ให้อาจารย์และนักเรียน หรือให้นักเรียนรู้เท่านั้น

ผลปรากฏว่าไม่มีนัยสำคัญทั้งผลหลัก (Main effects) และผลปฏิสัมพันธ์ (Interaction effects)

อดลสัน (Duchastel and Merrill. 1973 : 58 อ้างอิงจาก Olson. 1972) ได้ศึกษาผลของการบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมแก่นักศึกษาระดับวิทยาลัยในหน่วยการสอน 4 หน่วย ผู้ถูกทดลองมีจำนวน 50 คน ได้รับจุดมุ่งหมายที่กล่าวถึงพฤติกรรม ขณะที่ผู้ถูกทดลองอีก 51 คน ไม่ได้รับจุดมุ่งหมายซึ่งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม 15 ข้อ ได้รับการปรับปรุงมาใช้กับแต่ละหน่วย แต่มีเพียง 10 ข้อเท่านั้น ที่นำไปใช้กับผู้ทดลองในกลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมาย การวัดตัวแปรตามได้จากการสอนย่อยของการสอนแต่ละหน่วย การสอบครั้งหลังซึ่งกระทำใน 5 วัน หลังจากทีหน่วยการสอนสุดท้ายเสร็จสิ้น และสอบอีกครั้งในช่วงภายหลัง 2 สัปดาห์ แบบทดสอบครั้งนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่วัดตามจุดมุ่งหมาย ไม่วัดตามจุดมุ่งหมาย และการสรุปกฎเกณฑ์ หรือความถี่รวบยอดต่าง ๆ ผลปรากฏว่าไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมช่วยทำให้การเรียนรู้ดีขึ้น

นอกจากนี้ บราวน์ (Duchastel and Merrill. 1973 : 59 อ้างอิงจาก Brown.) ได้ศึกษาถึงผลของการบอกจุดมุ่งหมายของการศึกษาในด้านการคิดและด้านอาวาท กิจกรรมในการเรียนรู้ประกอบด้วยการเล่นเกมส์ ตัวแปรเกณฑ์ 7 ตัว ได้รับการนำมาประเมินผลด้านการคิด และด้านอาวาท ผลลัพธ์ทางด้านการคิด คือความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง และกฎเกณฑ์ การแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับการเล่นเกมส์ และการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น ผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมาย และกลุ่มที่ไม่ได้รับจุดมุ่งหมาย

ในปี ค.ศ. 1971 พาเพย์ (Duchastel and Merrill. 1973 : 58 อ้างอิงจาก Papay. 1971) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของชนิดขอบเขต และการเปลี่ยนแปลงการสอน วิธีสอนที่เปลี่ยนไป ได้แก่ การให้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม การให้คำถาม และมีผู้ให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งนำมาเสนอก่อนหรือหลังศึกษาจากตารางเรียน

ในลักษณะที่เป็นกลุ่ม หรือกระจายออกไป หน่วยของการสอนเป็นบทความประมาณ 3,500 คำ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ภายในร่างกาย กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาวิชาจิตวิทยาเบื้องต้น จำนวน 229 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 12 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 4 กลุ่ม โดยการสุ่มการทดลองก่อนสอน และการทดสอบความจำ ในช่วง 1 สัปดาห์ ใช้แบบทดสอบชนิดเลือกตอบจำนวน 28 ข้อ ถามความรู้เกี่ยวกับ ข้อเท็จจริง และความเข้าใจใช้สอนกับผู้ทดลองทั้งหมด ผลปรากฏว่าแม้อุณหภูมิของ เชิงพฤติกรรมจะมีประสิทธิภาพต่อการตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้รายละเอียด ที่เป็นข้อเท็จจริงแต่ก็มีประสิทธิภาพน้อยที่สุดในการสอนทั้งสามลักษณะ

จากการศึกษาผลการวิจัยทั้ง 6 เรื่อง มีเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น (Papay. 1971) ที่พบว่า จุดมุ่งหมายมีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้แบบความรู้มากกว่าชนิดอื่น ส่วนการศึกษาในเรื่องอื่น ๆ ไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างจุดมุ่งหมาย กับชนิดของการเรียนรู้

การศึกษาด้วยตนเองกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

การศึกษาในกลุ่มนี้ ต้องการที่จะค้นหาว่า จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจะมี อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการเรียนด้วยตนเอง อาจใช้บทเรียนโปรแกรม หรือชุดการเรียน หรืออื่น ๆ มีผลการศึกษาดังนี้

เอนเกล (Duchastel and Merrill. 1973 : 60 - 61 อ้างอิงจาก Engel. 1968) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบางส่วนของ การสอนแบบโปรแกรมในวิชาคณิตศาสตร์ ใช้บทเรียนทั้งหมด 12 บท ในช่วงระยะเวลาเรียนติดต่อกัน 8 วัน โดยใช้กลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิชาเอกการประถมศึกษา จำนวน 48 คน ครึ่งหนึ่งของกลุ่ม ตัวอย่างได้รับกระดาษเขียนบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ ผลปรากฏว่ามีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมาย และกลุ่มที่ไม่ได้รับ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม จากการทดสอบหลังสิ้นสุดการเรียนรู้ และการสอบวัดความจำ ในช่วง 3 สัปดาห์ถัดไป ให้ผลกลุ่มสนับสนุนกลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ในปี ค.ศ. 1967 ลูก (Cook 1970 : 1112 - A) ได้ศึกษาผลของการนำเอาจุดมุ่งหมายมาใช้ และขอบข่ายของลำดับขั้นในการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างมี 88 คน เป็นนักศึกษาวิชาเอกประถมศึกษา ได้รับชุดการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ในช่วงเวลา 8 วันติดต่อกัน กลุ่มตัวอย่างถูกจัดเข้ากลุ่มควบคุม กลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมาย กลุ่มที่ได้รับขอบข่ายตามลำดับขั้น และกลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายและขอบข่ายตามลำดับขั้น ในแต่ละกลุ่มตัวอย่างได้รับแบ่งตามระดับ ตามเกรทวิชาคณิตศาสตร์ที่เรียนในเทอมก่อน ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบทันทีที่สิ้นสุดหน่วยการสอน ผลปรากฏว่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตามพบว่าการจัดกระทำมีปฏิสัมพันธ์กับความสามารถของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ นักศึกษาที่มีระดับความสามารถปานกลางจะได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการได้รับจุดมุ่งหมายกับขอบข่ายลำดับขั้น

คอนลอน (Conlon 1970 : 2245 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาศาสตร์ตามหลักสูตร (The Intermediaty Science Curriculum Study) ในปี ค.ศ. 1970 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนระดับเกรด 7 จำนวน 4 ห้องเรียน สองห้องเรียนได้รับบทเรียนโปรแกรมวิทยาศาสตร์ และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และสองห้องเรียนหลังได้รับบทเรียนโปรแกรม แต่ไม่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มแบ่งเป็น 3 ระดับ (สูง กลาง ต่ำ) โดยวัดจากแบบทดสอบความถนัด กลุ่มทดลองได้รับจุดมุ่งหมายการสอนโดยเฉพาะประมาณ 1 - 3 สัปดาห์ ในแต่ละสัปดาห์ใช้ครูผู้สอน 4 คน ผลปรากฏว่าเมื่อใช้ CTMM (California Test of Mental Maturity) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการจัดกระทำกับความสามารถของกลุ่มตัวอย่าง

ในปี ค.ศ. 1971 โทว์ลี และ เมอร์วิล (Towle and Merrill.

1975 : 41 - 42) ได้ทำการทดลองศึกษากับนักศึกษามหาวิทยาลัยฟลอริดา จำนวน 32 คน ซึ่งเรียนในระดับปริญญาตรี โดยใช้บทเรียนโปรแกรม แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 16 คน กลุ่มแรกได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม 6 หน่วยการสอนแรก กลุ่มที่สองได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจาก 6 หน่วยการสอนหลัง ทำการทดสอบทันทีที่จบบทเรียน ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มในการทดสอบทุกหน่วย แต่จากการตอบแบบสอบถามพบว่า 90% ของนักศึกษาทั้งหมด มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีประโยชน์ในการเรียน และช่วยลดภาวะความวิตกกังวลในตอนถูกทดลอง

ใน ค.ศ. 1975 ชาง (Chang. 1976 : 179 - 182) ได้ทำการศึกษาผลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความจำนาน (Retention) ในการเรียนรูของนักศึกษาระดับวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างมี 18 คน ถูกสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 9 คน ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ ในภาคเรียนฤดูร้อน โดยให้กลุ่มทดลองได้รับชุดการเรียนพร้อมกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ไม่ต้องเข้าชั้นเรียนฟังคำบรรยาย แต่สามารถที่จะถามไถ่ถามปัญหา ส่วนกลุ่มควบคุมเข้าชั้นเรียนฟังคำบรรยายจากครู แต่ไม่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความจำนานในการเรียนของนักศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ยัง (Young. 1978 : 5606 - A) ได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลที่ได้รับจากการใช้การบรรยายที่บอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กับการใช้ผู้เรียนด้วยตนเอง ในวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ ผู้วิจัยทำการทดลองระหว่างปี 1975 - 1976 กลุ่มประชากรที่ศึกษา เป็นนักศึกษาที่ผ่าน High School Economic และ College Economic จำนวน 121 คน เป็นกลุ่มทดลอง 77 คน ได้ทำการทดลองในฤดูใบไม้ร่วงปี 1975 และกลุ่มควบคุม 44 คน ทำการทดลองในฤดูใบไม้ผลิ 1976

ผลการทดลองปรากฏออกมาดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการบรรยายและบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม มีความเข้าใจในวิชาหลัก เศรษฐศาสตร์ มากกว่านักเรียนที่เรียนด้วยตนเอง
2. นักเรียนทั้งสองกลุ่มที่ผ่านแบบทดสอบ ชั้นสูงได้คะแนนตั้งแต่ 19 ขึ้นไป และมีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.8 จะมีความเข้าใจในวิชาหลัก เศรษฐศาสตร์ เท่ากัน และกลุ่มนักเรียนที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ผ่านแบบทดสอบ ตั้งแต่ 2.8 ขึ้นไป จะมีความเข้าใจในวิชา เศรษฐศาสตร์ดีกว่านักเรียนที่เรียนด้วยตนเอง
3. นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 1.5 นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยตนเอง จะมีความเข้าใจวิชาหลัก เศรษฐศาสตร์ ดีกว่ากลุ่มที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
4. ถ้าใช้เวลาเรียนมากกว่า 50 ชั่วโมง กลุ่มนักเรียนที่เรียนด้วยตนเอง เกรดตรงสุดท้ายจะสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการบรรยายและทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
5. ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย การสอนแบบบรรยายและทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจะสูงกว่าเรียนด้วยตนเอง แต่เมื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้รับแล้ว การเรียนแบบบรรยาย และทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม จากการศึกษา โดยการนำจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมาใช้ในการเรียนด้วยตนเอง พบว่ามีผลงานวิจัยที่เรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมของกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุม 2 เรื่อง และพบว่าการเรียนด้วยตนเองโดยใช้ชุดการสอนไม่แตกต่างกัน 2 เรื่อง และโดยใช้บทเรียนโปรแกรม 1 เรื่อง

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับเวลาที่ไปถึงเกณฑ์

มีการศึกษาอยู่สามเรื่อง ที่ทดสอบสมมุติฐานว่า นักเรียนที่รู้จุดมุ่งหมายจะใช้เวลาในการเรียนน้อยกว่านักเรียนที่ไม่รู้จุดมุ่งหมาย

ในการศึกษาของเมเกอร์ และ แมคแคนน์ (Mager and McCann) ซึ่งรายงานโดยเมเกอร์ และคลาร์ค (Duchastel and Merrill. 1973 : 62 อ้างอิงจาก Mager and Clark) ในปี ค.ศ. 1963 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา เป็นนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยจัดให้เข้าศึกษาในค่านวิศวกรรมหลักสูตรพิเศษเป็นเวลา 6 เดือน โดยให้รายละเอียดของจุดมุ่งหมาย 24 หน้า ทุกชั้นไม่มีโอกาสติดต่อกัน และจากสิ่งที่เรียนรู้ได้ ผู้เรียนสามารถถามรายการสอนจากผู้สอน แต่ไม่ให้อยอมรับ การสอน อันเป็นสิ่งที่ผู้เรียนไม่ต้องการ ดังนั้นผู้ถูกทดลองสำเร็จหลักสูตร 6 เดือน ในเวลาเพียง 70 วัน ซึ่งลดเวลาในการฝึกได้ถึงร้อยละ 65 ปรากฏว่าผู้ถูกทดลอง มีความพร้อมดีพอสมควร แม้จะไม่ดีกว่ากลุ่มที่เรียนตามโปรแกรมเดิม

ในปีเดียวกันนี้ อัลเลน และแมคโดนัลด์ (Allen and McDonald) ได้ทำการศึกษาไว้เช่นกัน (อ้างอิงจาก Duchastel and Merrill. 1973 : 62) ได้ให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้ชิ้นส่วน กฎเกณฑ์ และลำดับขั้นของเกมส์ใหม่ กลุ่มแรกได้รับ บทเรียนโปรแกรม กลุ่มสองได้รับรายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและผู้สอน ผลปรากฏว่ากลุ่มสอน จะเล่นเกมส์ได้ดีพอ ๆ กับกลุ่มแรกในครึ่งเวลา

อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาทั้งสองเรื่องดังกล่าว ยังมีความสับสนเนื่องจาก ตัวแปรควบคุมซึ่งเป็นนักเรียน ดังนั้นการให้คำอธิบายในเรื่องจุดมุ่งหมาย จึงยังไม่เป็นที่แน่นอน

ในปี ค.ศ. 1970 สมิธ (Duchastel and Merrill. 1973 : 62 Smith.) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในสถานการณ์ที่ควบคุมดียิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับ วิทยาลัยจำนวน 73 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รู้ รายละเอียดทั้งหัวข้อที่จะเรียนเป็นลำดับขั้นและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ใช้เวลา การเรียน 6 สัปดาห์ ในการเรียนเรื่อง The Finite Set Theory ผลการ ทดลองปรากฏว่า พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญในด้านของเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้

จากผลการวิจัยทั้ง 3 เรื่องข้างต้น พบว่าการจัดให้ผู้เรียนใคร่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้จะช่วยลดเวลาการเรียนรู้ถึง 2 เรื่อง และพบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญอยู่หนึ่งเรื่อง

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับตัวแปรอื่น ๆ

เป็นการศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

คิวเตอร์ (Duchastel and Merrill. 1973 : 60 อ้างอิงจาก Kueter. 1970) ได้ทดลองหาปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านบุคลิกภาพของนักเรียน และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมต่อการเรียนรู้ ด้านความคิด โดยนำแบบสำรวจบุคลิกภาพซึ่งประกอบด้วยลักษณะบุคลิกภาพ 14 ข้อ มาใช้ในการจัดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อที่จะแบ่งระดับบุคลิกภาพของนักเรียน (สูง ปานกลาง ต่ำ) ภายในระดับเหล่านี้ กลุ่มตัวอย่างได้รับการสุ่มเข้ากลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม หรือไม่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6, 7 และ 8 โดยให้ชมภาพยนตร์สี่เรื่อง "The Monarch Butterfly" เป็นเวลา 10 นาที แล้วทำการทดสอบทันที และทดสอบอีกครั้งหลังจากนั้น 1 สัปดาห์ พบว่ากลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายมีประสิทธิภาพน้อยสำหรับนักเรียนที่มีลักษณะบุคลิกภาพยอมแพ้ว ควบคุมตนเอง ช่างพิจารณา มีความรู้สึกในใจ หรือมีความเครียดต่ำ

ต่อมาปี ค.ศ. 1971 รัสเจอร์ (Ruskjer. 1972 : 5625 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่สนใจจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 44 คน โดยทำการทดลองที่ The Office of Civil Defense, Staff College, Battle Creek, Michigan ซึ่งใช้ข้อทดสอบ Pretest และ Posttest สำหรับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมี 20 ข้อ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไม่มีความสัมพันธ์กัน

คูเปอร์ (Cooper. 1976 : 2734 - A) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความอดทนในความสงสัย (tolerance of ambiguity) กับการใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทักษะภาษาอังกฤษ ได้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนมัธยม 15 ห้องเรียน จำนวน 277 คน (ชาย 141 คน 136 คน) โดยใช้ครูสอน 4 คน ครูแต่ละคนสอนทั้งห้องที่มีการใช้และไม่มีการใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม โดย 8 ชั้นเรียนสอนโดยการใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เครื่องมือที่ใช้วัดความอดทนในการสงสัยของนักเรียน คือ AT-20 (The Rydell - Rosen Ambiguity Tolerance Scale) ซึ่งแก้ไขโดยแมคโดนัลด์ (Mc Donald. 1970) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบก่อนเรียนด้วยข้อสอบ 40 ข้อ ซึ่งปรับปรุงโดยคณะกรรมการวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียน ประกอบด้วยประโยคที่ถูก ประโยคที่ขาดไป ประโยคปะทะ (Sentence Fragment) และประโยคที่ไม่มีการเขียนย่อหน้า (run-on sentences)

กลุ่มตัวอย่างจะแบ่งเป็น 4 พวกดังนี้ ความอดทนสูง มีจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ความอดทนต่ำมีจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ความอดทนสูงไม่มีจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และความอดทนต่ำไม่มีจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม หลังจากการเรียนจบบทเรียน ทำการ Post - test ใช้การวิเคราะห์แบบ 2x 2 Analysis of Covariance โดยใช้คะแนนของการทดสอบก่อนทำการสอน (Pretest) เป็นตัวแปรร่วม และคะแนน post - test เป็นตัวแปรตาม ความอดทนในการสงสัยและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เป็นตัวแปรต้น

ผลการทดลองปรากฏว่า การใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ของประโยคในวิชาภาษาอังกฤษ แต่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และความอดทนในการสงสัยไม่มีนัยสำคัญ และกลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ไม่ว่าจะมีความอดทนในการสงสัยไม่มีนัยสำคัญ และกลุ่มที่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ไม่ว่าจะมีความอดทนในการสงสัยสูงหรือต่ำ มีการแสดงออก (Out performed) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ไม่ได้รับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

สรุปได้ว่า ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับ ลักษณะบุคลิกภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับความสนใจจุดมุ่งหมายเชิง พฤติกรรมไม่มีความสัมพันธ์กัน ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายเชิง พฤติกรรมกับลักษณะของผู้เรียน พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างความอดทนในความสงสัย และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไม่นัยสำคัญกัน

บุคลิกภาพแสดงตัว - เกือบตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ริดดิ้ง (Ridding. 1966 : 397 - 398) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษและเลขคณิต กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชาย - หญิง จำนวน 600 คน ซึ่งมีอายุ 12 ปีขึ้นไป จากโรงเรียน แมนเชสเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า เด็กลักษณะที่ชอบแสดงตัว (Extroversion) มีความสัมพันธ์กับการมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และลักษณะที่ชอบเก็บตัว (Introversion) มีความสัมพันธ์กับการมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ

แฮร์ริส และคณะ (Harris and Others. 1969 : 291 - 312) ได้อ้างถึงการศึกษานี้ของวีฮาร์ (Vehar. 1968) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะแสดงตัว - เก็บตัว กลุ่มละ 52 คน โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน และแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพของแคตเทล (Cattell's Fourteen Personality Questionnaire) ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะแสดงตัว - เก็บตัว กับความสามารถในการอ่านมีค่าสหสัมพันธ์ต่ำ แต่ความสามารถในการอ่านของเด็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเด็กมีลักษณะ เก็บตัวมากขึ้น

วันเพ็ญ อายุการ (วันเพ็ญ อายุการ 2512 : 101) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว การยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 3 และ 5 พบว่านักเรียนซึ่งแสดงตัว และเก็บตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์

ระหว่างลักษณะแสดงตัว - เกือบตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าไม่มีนัยสำคัญ

ธงชัย ชิวปรีชา (ธงชัย ชิวปรีชา 2513 : 95) ได้ศึกษาแบบการคิดของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรการศึกษานี้ที่ 1 และ 2 ในวิทยาลัยครูจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 205 คน พบว่าการแสดงตัวและเกือบตัวไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งคิดจากคะแนนเฉลี่ยสะสม

ออตโต และคณะ (Otto and Other. 1970 : 42) อ้างจากผลการวิจัยของไวท์ ฮิลล์ และจีปสัน (Whitehill and Jipson) ได้ศึกษาผลจากการสอนอ่านที่จัดให้กับเด็กแสดงตัวและเกือบตัว พบว่าเด็กทั้งสองกลุ่มมีปฏิกิริยาต่อโครงการสอนอ่านต่างกัน เด็กแสดงตัวมีความก้าวหน้าในการอ่านสูงกว่าเด็ก เกือบตัวทั้งในด้านความเร็ว ความเข้าใจในการอ่าน

ไสว สดใส (ไสว สดใส 2517 : 53) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสันโดษ ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับปีที่ 2 ปีการศึกษา 2516 จำนวน 790 คน ผลปรากฏว่า ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากเอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการสอนแบบบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และบุคลิกภาพแสดงตัว - เกือบตัว ชี้ให้เห็นว่า คุณสมบัติทั้งสองน่าจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีปฏิสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาให้แน่ชัดลงไป เป็นเช่นนั้นหรือไม่ และทำให้ได้แนวทางในการตั้งสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้

จากการศึกษาคนควาที่กล่าวถึงในเอกสารการวิจัยทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการตั้งสมมุติฐาน ดังนี้

สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. นักเรียนที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
2. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แตกต่างกัน
3. บุคลิกภาพของนักเรียนและการทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีปฏิสัมพันธ์กัน กล่าวคือ
 - 3.1 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในบุคลิกภาพเดียวกัน
 - 3.2 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวและทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในบุคลิกภาพเดียวกัน

วิธีดำเนินการ

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2522 โรงเรียนแกงกรอวิทยา อำเภอแกงกรอ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 5 ห้องเรียน รวม 225 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่ได้จากประชากรดังกล่าว ผู้ทดลองใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling โดยแบ่งตามลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียน คือ บุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว โดยให้มีบุคลิกภาพละ 32 คน แล้วทำการสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม บุคลิกภาพละ 16 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 64 คน คือ

กลุ่มทดลอง จำนวน 32 คน สอนโดยให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

กลุ่มควบคุม 32 คน สอนโดยไม่ให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. จัดแบ่งนักเรียนออกตามลักษณะบุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว โดยใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ซึ่งผู้ทดลองปรับปรุงมาจากแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวของสิทธิโชค วรานุสันติกุล
2. ทำการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้วิธีจับฉลากจากนักเรียนในแต่ละกลุ่มบุคลิกภาพ โดยมีบุคลิกภาพละ 32 คน

3. แบ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละบุคลิกภาพออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีการจับฉลากจากนักเรียน บุคลิกภาพละ 16 คน

4. เมื่อได้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว 16 คน และบุคลิกภาพเก็บตัว 16 คน

5. จับฉลากว่านักเรียนกลุ่มใดเป็นกลุ่มทดลอง หรือกลุ่มควบคุม รายละเอียดของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงรายละเอียดจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

บุคลิกภาพ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	รวม
แสดงตัว	16	16	32
เก็บตัว	16	16	32
			64

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการวิจัยที่เรียกว่า Randomized Control Group Pretest - Posttest Design.

ตาราง 2 แสดงแบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบครั้งหลัง
R กลุ่มทดลอง	O _{1E}	X	O _{2E}
R กลุ่มควบคุม	O _{1C}	X	O _{2C}

- R = สุ่มเข้ากลุ่มตัวอย่าง
- O = ถ้าสังเกตที่ได้จากการทดสอบก่อน หรือทดสอบครั้งหลังของตัวแปรตาม
- X = การกระทำของกลุ่มทดลอง โดยให้ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
- ~~X~~ X = การกระทำของกลุ่มควบคุม โดยไม่ให้ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
- E = กลุ่มทดลอง
- C = กลุ่มควบคุม

กระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 นี้ มุ่งหวังที่จะช่วยให้นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในโลก ระหว่างมนุษย์กับสังคม ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และระหว่างเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน หนังสือเรียนสังคมศึกษาตามหลักสูตรใหม่พยายามเขียนอยู่ในลักษณะบูรณาการ กิจกรรมการสอนครูจึงต้องโยงวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาเข้าด้วยกัน เพื่อให้ นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว การเรียนการสอนจึงมีทั้ง การตั้งปัญหา การถกเถียงของนักเรียน การอภิปราย และการรับรู้จากสิ่งที่ครูบอกให้ เพื่อจะให้นักเรียนได้มีบทบาทในการเรียนการสอนมากขึ้น โดยมีครูเป็นผู้ชี้ทางและ แนะนำให้ เช่น การสอนเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย ก็จะสอนเกี่ยวกับ ประวัติของการปกครอง การเปรียบเทียบการปกครองระบอบประชาธิปไตยในแต่ละ ยุคแต่ละสมัย และความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ฯลฯ การเรียน การสอนในการวิจัยครั้งนี้ จึงประกอบด้วย

1. การให้ความรู้
2. การอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้เรียนมา
3. การถกเถียงเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง
4. การเปรียบเทียบ

5. การสาธิต

6. การแสดงแผนภูมิ และแผนภาพ

วิธีการเหล่านี้ ในแต่ละตอนของเนื้อหา อาจใช้เพียง 2 หรือ 3 วิธี

เท่านั้น

ตัวอย่าง

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถบอกความหมายของการ
ปกครองแบบประชาธิปไตยได้ถูกต้อง และยกตัวอย่างประกอบได้ครบ

ในจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมข้อนี้ อาจใช้เพียง 3 วิธี ตามลำดับดังนี้

1. การให้ความรู้
2. การอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้อ่านมา
3. การค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง

มีลำดับขั้นใหญ่ ๆ ในการสอนดังนี้

1. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย
2. ครูนำอภิปรายเกี่ยวกับความหมาย แล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุป

เกี่ยวกับความหมายของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3. ครูให้นักเรียนไปค้นคว้าความหมายเกี่ยวกับการปกครองใน
ระบอบอื่น ประวัติการปกครองระบอบประชาธิปไตย มารายงานให้เพื่อนฟัง

ในแต่ละตอนของเนื้อหา ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้นด้วย

สรุป ลำดับขั้นตอนของการสอนในกลุ่มทดลองดำเนินการสอนตามที่ได้
กำหนดไว้ตามรายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการ
สอนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามลำดับของเนื้อหาไปตามปกติ

เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสอบถามวัตถุนุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวของนักเรียน
2. รายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ตามลำดับเนื้อหาวิชาที่สอน
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เป็นแบบ

4 ตัวเลือก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แบบสอบถามวัตถุนุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวของนักเรียน ผู้วิจัย ได้ดัดแปลงและปรับปรุงจากแบบสอบถามวัตถุนุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวของ สิทธิโชค วรานุสันติกุล เป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงลักษณะแสดงตัว และเก็บตัว มีข้อความทั้งหมด 38 ข้อ แยกเป็นข้อความซึ่งมีความหมายในเชิงบวก (แสดงตัว) และข้อความซึ่งมีความหมายในเชิงลบ (เก็บตัว) อย่างละ 19 ข้อ วิธีตอบและเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

เกณฑ์ในการให้คะแนน

ข้อความซึ่งมีลักษณะแสดงตัวจะให้คะแนนเป็น 1, 2, 3, 4 หรือ 5 เมื่อนักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องไม่จริงเลย จริงบ้าง จริงปานกลาง จริงมาก หรือจริงมากที่สุด ตามลำดับ สำหรับข้อความที่มีลักษณะเก็บตัว จะให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, หรือ 1 เมื่อนักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องไม่จริงเลย จริงบ้าง จริงปานกลาง จริงมาก หรือจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ แล้วหาคะแนนรวมของแต่ละคน นักเรียนที่ใดคะแนนมากแสดงว่ามีลักษณะแสดงตัว และนักเรียนที่ใดคะแนนน้อยแสดงว่ามีลักษณะเก็บตัว

ตัวอย่าง แบบสอบถามวัตถุนุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความรู้ลึกและความคิดบางประการของนักเรียน แต่ละข้อไม่มีคำตอบถูกหรือผิด

คำตอบที่ดีที่สุดคือคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง
ของนักเรียน

2. คำตอบของนักเรียนจะไม่กระทบกระเทือนต่อนักเรียน
แต่อย่างใด ไม่ว่าในทางตรงหรือทางอ้อม ขอให้
นักเรียนตอบตามความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะ
ทำได้

การตอบแบบสอบถาม

ขอให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือ
ในช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ให้ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน
ที่เกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

ข้อความ	ไม่จริง เลย	จริง บ้าง	จริง ปานกลาง	จริง มาก	จริง ที่สุด
(0) ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผยไม่อ้อมค้อม					
(00) ข้าพเจ้าชอบไปไหนมาไหนเป็นกลุ่ม ๆ					
(000) ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจถ้ามีใครมาขอรองให้ช่วยเหลือในสิ่งที่ข้าพเจ้าถนัด					
(0000) ฯลฯ					

2. รายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาวิธีการเขียน และประโยชน์ของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม จากหนังสือหลักสูตรและการสอน ของสุมิตร ภูพานกร (2520) จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและการวิเคราะห์ลำดับขั้นของพฤติกรรมในการเรียนรู้ของ รัตนา ศิริพานิช และ กมล ภูประเสริฐ (2519) และของสมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2521) การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2522) และของกรมวิชาการและเขตการศึกษา

2.2 ศึกษาหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อทำความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนโดยทั่วไป

2.3 ศึกษาบทเรียนเรื่องที่จะนำมาทดลองสอน จากแบบเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้น ม.1 เล่ม 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ และแบบเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้น ม.1 เล่ม 2 ของสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช

2.4 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาอย่างละเอียด แล้วสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรตามเนื้อหาวิชาที่นำมาทดลองสอน

2.5 วิเคราะห์พฤติกรรมด้านต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรออกมาเป็นพฤติกรรมที่วัดและสังเกตได้จากนักเรียนโดยพิจารณาควบคู่ไปกับเนื้อหาตามตารางวิเคราะห์

2.6 ดำเนินการเขียนรายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมโดยกำหนดลงไปในแต่ละหัวข้อของบทเรียน หรือในบทเรียนแต่ละเรื่องจะให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง หลังจากเรียนเรื่องนั้น ๆ ไปแล้ว

ตัวอย่าง

เรื่อง การปกครองแบบประชาธิปไตย

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม หลังจากที่มีการเรียนการสอนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนควรกระทำสิ่งต่อไปนี้ได้คือ

(๐) บอกความหมายของการปกครองแบบประชาธิปไตยได้

ถูกต้อง

(๐๐) ให้ความหมายของประชาธิปไตยทั้งทางตรงและทางอ้อมได้

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ใดดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน

ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดีจากหนังสือวิธีสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบ ของวิเชียร เกตุสิงห์ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2518 : 20 - 37) หนังสือเทคนิคการวัดผล ของชวาล แพร่ติกุล (ชวาล แพร่ติกุล 2516 : 152 - 274) และหนังสือการพัฒนาการทดสอบ ของอนันต์ ศรีโสภา (อนันต์ ศรีโสภา 2515 : 35)

3.2 สร้างข้อสอบแบบเลือกตอบให้สอดคล้องตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรและรายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ โดยมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก

3.3 นำข้อสอบที่สร้างขึ้นนี้ ไปทดลองสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสตรีชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 148 คน ความมุ่งหมายของการทดสอบในขั้นนี้ มีดังนี้

3.3.1 เพื่อวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ หากค่าอำนาจจำแนกพิจารณา剔เลือกข้อที่เหมาะสมไว้ และตัดข้อที่ไม่เหมาะสมออกไป โดยถือเกณฑ์พิจารณาดังนี้

ก. ข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ของคำตอบ ถูกอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ต้องมีค่า ตั้งแต่ .20 เป็นต้นไป

ข. ข้อสอบที่มีระดับความยาก (P) ของคำตอบที่ถูก จะต้องมีความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 ถึง .80

เมื่อใดข้อสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้ว ได้นำผลการสอบมาตรวจให้คะแนน โดยใช้หลักว่า ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน และตอบผิดหรือตอบเกินกว่า

1 ข้อ หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน แล้วนำผลมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เต แพน (Fan. 1952 : 1 - 32) เพื่อหาระดับความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และระดับความยากมาตรฐาน (Δ) เป็นรายข้อ

3.3.2 นำแบบทดสอบที่ทำการปรับปรุงแล้ว จำนวน 50 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเขาวิทยาน จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 80 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของ กูเดอร์ วิซาร์ดสัน (KR. 21) ผลปรากฏว่าแบบทดสอบมีความเชื่อมั่น .9056

การดำเนินการทดลอง

ในการทดลอง ผู้ทดลองได้ดำเนินการดังนี้

1. ทำการทดสอบครั้งแรก (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ก่อนทำการสอนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ผู้ทดสอบสร้างขึ้น และใช้แบบทดสอบฉบับนี้ทำการทดสอบครั้งแรกระหว่างกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว เพื่อวัดความรู้พื้นฐานในเนื้อหาที่จะเรียน

2. ดำเนินการสอนแต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้ทดลองเป็นผู้สอนเอง และทดสอบเองทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ระยะเวลาของการสอนเท่ากัน เป็นเวลา 12 คาบ ในเนื้อหาวิชาที่มีขอบเขตเท่ากัน ใช้อุปกรณ์การสอนเหมือนกัน มีแบบฝึกหัดทบทวนความรู้เหมือนกัน และใช้วิธีสอนแบบเดียวกัน ต่างกันแต่เฉพาะการทราบและไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเท่านั้น กล่าวคือ

กลุ่มทดลอง ระบุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนทำการสอน โดยการแจกแจงการจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมให้นักเรียนพร้อมทั้งอธิบายทำความเข้าใจความตกลงกับนักเรียนจนเป็นที่เข้าใจถึงสิ่งที่แจกไปว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร แล้วดำเนินการ

สอนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามรายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

กลุ่มควบคุม ไม่ได้แจกแจงรายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม แต่ผู้สอนใช้บทเรียนและเนื้อหาอันเดียวกัน และดำเนินการสอนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามลำดับเนื้อหาไปตามปกติ

3. ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนตามกำหนด โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบครั้งแรก

4. ตรวจสอบผลจากข้อทดสอบ นำคะแนนมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หากค่าสถิติพื้นฐาน คือคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. อัตราส่วนวิกฤติ ใช้ T - test เพื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง

2 กลุ่ม

3. หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบุคลิกภาพ โดยใช้วิธี Split - half Method ซึ่งใช้สูตรของ Spearman Brown (อนันต์ ศรีโสภณ 2521 : 260 - 261)

$$r_{tt} = \frac{2r_{\frac{1}{2}\frac{1}{2}}}{1 + r_{\frac{1}{2}\frac{1}{2}}}$$

เมื่อ r_{tt} = ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

$r_{\frac{1}{2}\frac{1}{2}}$ = ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ

4. หากค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร K-R.21 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (อนันต์ ศรีโสภณ 2521 : 262 อ้างจาก Kuder - Richardson.21)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\bar{X}(n - \bar{X})}{n \sigma_x^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} = ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อของข้อสอบ

σ_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งฉบับ

5. การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างจุดมุ่งหมาย
เชิงพฤติกรรม และบุคลิกภาพของนักเรียน โดยใช้ Two - way Analysis of
Variance มีสูตรและตารางวิเคราะห์ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2521 : 94)

Source of Variation	df	SS	MS	F
Between Column (A)	$j-1$	SS_A	MS_A	MS_A / MS_{error}
Between rows (B)	$i-1$	SS_B	MS_B	MS_B / MS_{error}
Interaction (AB)	$(j-1)(i-1)$	SS_{AB}	MS_{AB}	MS_{AB} / MS_{error}
Error	$N-ij$	SS_{error}	MS_{error}	
Total				

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ 1, 2 ตามลำดับ
s_1^2, s_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2 ตามลำดับ
n_1, n_2	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2 ตามลำดับ
t	แทน ค่าวิกฤติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
S^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนน
SS	แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละตัวที่แตกต่างจากคะแนนเฉลี่ย
MS	แทน ความแปรปรวนเฉลี่ย
df	แทน ระดับความอิสระ
F	แทน ค่าวิกฤติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
Treatments (A)	แทน การทราบหรือไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
Treatments (B)	แทน บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ได้จัดแบ่งหัวข้อไว้ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้พื้นฐานระหว่างกลุ่มตัวอย่าง (โดยใช้ t - test)

2. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง
 3. การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนกับบุคลิกภาพของนักเรียน
- การเปรียบเทียบคะแนนความรู้พื้นฐาน คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนกับบุคลิกภาพของนักเรียน จะเสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้
1. การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้ t - test
 2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่าง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับบุคลิกภาพของนักเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two - Way Analysis of Variance)

การเปรียบเทียบคะแนนความรู้พื้นฐานระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความรู้พื้นฐานในเนื้อหาที่จะเรียนกับนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อนำมาเปรียบเทียบว่าคะแนนความรู้พื้นฐานของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันหรือไม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามที่แสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนความรู้พื้นฐานของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	32	17.9375	22.6836	0.227
กลุ่มควบคุม	32	19.0000	13.5625	

จากตาราง 3 พบว่าคะแนนความรู้พื้นฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 0.227$) แสดงว่าก่อนการทดลองกลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความรู้พื้นฐานในเนื้อหาที่จะเรียนไม่แตกต่างกันหรือใกล้เคียงกัน

คะแนนดังกล่าวนี้เป็นคะแนนที่ได้จากการเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยแยกเฉพาะกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มิได้แยกตามตัวแปรต่าง ๆ ต่อไปนี้จะเป็น การเปรียบเทียบคะแนนของทั้งสองกลุ่มตามตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ คือ

ก. เปรียบเทียบคะแนนความรู้พื้นฐานระหว่าง กลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม ที่มีบุคลิกภาพเดียวกัน

ข. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่าง กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ค. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่ม ตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ง. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่าง กลุ่มทดลอง และกลุ่มทดลองที่มีบุคลิกภาพเดียวกัน

ก. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้พื้นฐานระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่มี บุคลิกภาพเดียวกัน

เมื่อเปรียบเทียบความรู้พื้นฐานในเนื้อหาที่จะเรียนโดยส่วนรวม ระหว่างกลุ่ม ทดลองและ กลุ่มทดลองแล้ว เพื่อความมั่นใจยิ่งขึ้นจึงเปรียบเทียบความรู้พื้นฐานของ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพเดียวกันทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ว่าแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ผลการวิเคราะห์สรุปไว้ในตาราง 4 คือ

ตาราง 4 เปรียบเทียบความรู้พื้นฐานระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีบุคลิกภาพ
แสดงตัวและเกมตัว

กลุ่มตัวอย่าง บุคลิกภาพนักเรียน		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	t
แสดงตัว	n	16	16	0.631
	$\bar{X}$	17.5625	17.4375	
	S^2	20.7461	9.9961	
เกมตัว	n	16	16	0.0269
	$\bar{X}$	18.31250	19.5625	
	S^2	24.33985	16.4961	

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความรู้พื้นฐานในเนื้อหาวิชาที่จะเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 0.631$ และ $t = 0.026$) แสดงว่าก่อนการทดลอง กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งมีบุคลิกภาพเดียวกันมีความรู้พื้นฐานในเนื้อหาวิชาที่จะเรียนไม่แตกต่างกัน

ข. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้กับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม และนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างไร ผลการวิเคราะห์ดังแสดงไว้ในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	32	25.000	51.125	1.09
กลุ่มควบคุม	32	23.250	31.880	

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.09$) แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนการสอน ไม่มีผลทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน เพื่อความมั่นใจยิ่งขึ้นจึงทำการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพต่างกันต่อไป

ก. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว - เกี้ยว ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อพิจารณาว่านักเรียนในกลุ่มทดลอง ซึ่งใช้วิธีสอนแบบบอกให้ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

กับนักเรียนในกลุ่มควบคุมซึ่งทำการสอนด้วยวิธีสอนตามปกตินั้น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันสามารถเรียนรู้เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาที่ทำการสอนไปแตกต่างกันหรือไม่ และแตกต่างกันมากน้อยเพียงไร หรือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับใด ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังเสนอไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว - เกือบตัว ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

บุคลิกภาพ		แสดงตัว	เกือบตัว	t
กลุ่มตัวอย่าง				
กลุ่มทดลอง	n	16	16	
	$\bar{X}$	27.31250	22.68750	1.933
	S^2	38.96485	52.58985	
กลุ่มควบคุม	n	16	16	
	$\bar{X}$	21.5625	24.9375	1.771
	S^2	27.1211	30.9336	

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันในกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.933$) แสดงว่าบุคลิกภาพของนักเรียนไม่มีผลทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีบอกให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนการสอน และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันในกลุ่มควบคุม พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.771$) แสดงว่าบุคลิกภาพของนักเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนรูของนักเรียนในกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการสอนโดยวิธีปกติบ้างแต่ไม่มากพอที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ง. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมที่มีบุคลิกภาพเดียวกัน

การเปรียบเทียบนี้กระทำเพื่อพิจารณาว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพเดียวกันแต่ได้รับวิธีการสอนต่างกัน สามารถเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทำการสอนได้แตกต่างกันหรือไม่ หรือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับใด ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอไว้ในตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว

กลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	t
บุคลิกภาพ				
แสดงตัว	n	16	16	0.504
	$\bar{X}$	22.68750	21.5625	
	S^2	52.58985	27.1211	
เก็บตัว	n	16	16	1.123
	$\bar{X}$	27.31250	24.9375	
	S^2	38.96485	32.6211	

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 0.504$) และเมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.123$) แสดงว่ากลุ่มนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งมีบุคลิกภาพเดียวกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับบุคลิกภาพของนักเรียน

การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับบุคลิกภาพของนักเรียน กระทำเพื่อพิจารณาว่าจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียน มีผลทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรูของนักเรียนหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนดังแสดงไว้ในตาราง 8

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู

Source of Variation	df	SS	MS	F
ระหว่างวิธีสอน (A)	$(2-1) = 1$	.49	49	1.2282
ระหว่างบุคลิกภาพ (B)	$(2-1) = 1$	256	256	6.4167
ปฏิสัมพันธ์ (AB)	$(2-1)(2-1) = 1$	6.249	6.2480	0.1566
ความคลาดเคลื่อน (Error)	$N-ij = 60$	2393.752	39.8959	
รวมทั้งหมด	63	2705.001		

จากตาราง 8 พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 1.228$) แสดงว่า การทราบหรือไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนการสอนส่งผล ทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มนักเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 6.4167$) แสดงว่าการทราบและไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนการสอนมีผล ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพเดียวกันแตกต่างกัน และพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างการทราบหรือไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับบุคลิกภาพของนักเรียน ($F = 0.156$)

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนที่ทราบและไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียน กับบุคลิกภาพแสดงตัว-กับตัวของนักเรียน ในการเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งพอสรุปค่าดัชนี และผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่ทราบและไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพ กับตัวที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพ กับตัวที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพ กับตัวและทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
5. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับบุคลิกภาพของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. นักเรียนที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
2. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แตกต่างกัน
3. บุคลิกภาพของนักเรียนและการทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีปฏิสัมพันธ์กัน กล่าวคือ
 - 3.1 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในบุคลิกภาพเดียวกัน
 - 3.2 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว และทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในบุคลิกภาพเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2522 จำนวน 64 คน จากโรงเรียนเกษตรวิทยา อำเภอกงครอ จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียน คือ บุคลิกภาพแสดงตัว และบุคลิกภาพเก็บตัว ซึ่งใช้การสุ่มแบบ Simple Random Sampling โดยให้มีบุคลิกภาพละ 32 คน แล้วทำการสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมบุคลิกภาพละ 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพแสดงตัว - เกณฑ์ของนักเรียน ซึ่งปรับปรุงมาจากแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพแสดงตัว - เกณฑ์ ของสิทธิโชค วรานุสันติกุล ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 38 ข้อ หาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธี Split - half ได้ค่าความเชื่อมั่น .79

2. รายการของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมตามลำดับเนื้อหาวิชาที่สอนรวม 5 หัวข้อ คือ

- 2.1 จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเรื่องการปกครองแบบประชาธิปไตย
- 2.2 จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเรื่องการเลือกตั้งและพรรคการเมือง
- 2.3 จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเรื่องวัฒนธรรมของสังคมประชาธิปไตย
- 2.4 จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเรื่องพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย
- 2.5 จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเรื่องบทบาทและหน้าที่ของประชาชนใน

ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะเป็นแบบเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .9056

การดำเนินการทดลอง

1. ทำการทดสอบจริงแรก (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ก่อนทำการสอนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และใช้แบบทดสอบฉบับนี้ทำการทดสอบจริงระหว่างกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว เพื่อวัดความรู้พื้นฐานในเนื้อหาที่จะเรียน

2. ดำเนินการสอนแต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้งสองกลุ่ม โดยใช้วิธีสอน อุปกรณ และแบบฝึกหัดทบทวนความรู้เหมือนกัน ใช้เวลากลุ่มละ 12 คาบเท่ากัน (คาบละ 50 นาที) ต่างกันเฉพาะการบอกและไม่บอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนทำการสอนเท่านั้น

3. ทำการทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. เปรียบเทียบคะแนนความรู้พื้นฐานของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ $t - test$
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ $t - test$
4. การวิเคราะห์หาปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างบุคลิกภาพของนักเรียนกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม โดยใช้ Two-Way Analysis of Variance

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่ทราบและไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. บุคลิกภาพของนักเรียนและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน
 - 3.1 นักเรียนที่ทราบและไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 3.2 นักเรียนที่ทราบและไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

ในการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่า การทราบหรือไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของนักเรียนก่อนการเรียนการสอนไม่มีผลทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 และคัดค้านผลการวิจัยของเนลสัน (Nelson. 1971 : 99 - A) ฮีช และ ลอง (Huch and Long. 1973 : 40 - 41) และวินการ์ด (Wingard. 1977 : 5621 - A) แต่ผลการทดลองครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของอลสัน (Olson. 1972 : 6214 - A) โอโกฎวา (Okoduwa. 1975 . 2601 - A) ฮิวส์ (Hughes. 1975 : 4252 - A) และสอดคล้องกับการวิจัยของฮ็อก (Hawk. 1976 : 248 - A) ที่ได้ทดลองกับนักเรียนระดับ 11 ในวิชาสังคมศึกษา เป็นเวลา 3 สัปดาห์ โดยใช้แบบแผนการวิจัยที่เรียกว่า A Pretest - Posttest Control Group Design จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) พบว่า จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไม่ได้มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน.

ผลการวิจัยในเรื่องนี้ขัดแย้งกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่านักเรียนที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม อาจเป็นผลเนื่องมาจากช่วงระยะเวลาในการทดลองครั้งนี้ใช้เวลาเพียง 12 คาบ คาบละ 50 นาที นับว่าเป็นช่วงเวลาที่สั้นไปที่จะทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีผลการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างชัดเจนได้ และนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ย่อมมีโอกาสที่จะได้พูดคุยปรึกษาหารือกันได้เสมอในเวลาหยุดพักหรือเวลาเลิกเรียน ดังนั้นนักเรียนที่ไม่ได้รับรายการจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ก็อาจจะซักถามหรือขออืมรายการจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองไปอ่านได้

2. บุคลิกภาพของนักเรียนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ผลการ

ทดลองพบว่า บุคลิกภาพแสดงตัวหรือเก็บตัวของนักเรียนไม่มีผลทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียนแตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 แต่สอดคล้องกับการวิจัยของกริฟฟิธส์ (Griffiths. 1954 : 360 - 367) และ วันเพ็ญ อายุการ (วันเพ็ญ อายุการ 2512 : 101) ผลการทดลองนี้คัดค้านกับการวิจัยของรัชตัน (Rushton. 1960 : 178 - 183) ริตคิง (Ridding. 1966 : 397 - 398) ซาเวจ (วาสนา อิมโชนส์ 2518 : 20 - 21 อ้างอิงจาก Savage. 1966) และ ไอแซนค์ (Eysenck. 1969 : 109 - 111) ที่ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น (Junior Eysenck Personality Inventory หรือ JEPI) ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชายหญิงจำนวน 4,000 คน ระหว่างอายุ 11 - 12 ปี แล้วหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวทั้งชายและหญิง มีความสามารถในการเรียนรู้ดีกว่าเด็กนักเรียนที่มีลักษณะเก็บตัว

ผลการวิจัยค้านกับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 ที่ว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อย่างแตกต่างกัน เป็นเช่นนี้เพราะนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างได้รับการฝึกฝนอบรมและวิธีการสอนมาคล้าย ๆ กัน มีสภาพของการเรียนการสอน และลักษณะของครูที่สอนคล้ายคลึงกัน อีกสาเหตุหนึ่งที่เป็นไปได้คือ นักเรียนชายหญิงในกลุ่มตัวอย่าง อาจมีระดับสติปัญญาใกล้เคียงกัน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้เด็กนักเรียนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเด็กที่ยังอยู่ในวัยเด็ก ซึ่งมีอายุระหว่าง 12 - 13 ขวบทั้งสิ้น ซึ่งเด็กวัยนี้อาจจะยังไม่เข้าใจหรือเห็นความสำคัญของการตั้งจุดมุ่งหมายในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างเพียงพอ หรือเด็กอาจไม่เชื่อว่าการสอบครั้งหลัง (Posttest) จะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ให้ จึงทำให้อิทธิพลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไม่มีผลต่อผู้เรียน (Duchastel and Merrill 1973 : 65 อ้างอิงจาก Tiemann. 1969) ประกอบกับเด็กนักเรียนอาจ

จะยังไม่กล่าวถึงที่จะแสดงบทบาทของคนที่ตามบุคลิกภาพประจำตัวได้เท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการขาดความสัมพันธ์กันมาแต่เดิม เพราะผู้ทดลองเปรียบเหมือนครู คนใหม่ของนักเรียน และจากการสังเกตดูในขณะที่ทดลองพบว่า เด็กที่มีลักษณะแสดงตัว จะแสดงออกในด้านที่ไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนนัก ส่วนเด็กที่มีลักษณะเก็บตัว ก็คงวางตัวเรียบ ๆ เช่นเดิม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเคยชินกับการเรียนการสอน ที่ผ่านมาในอดีตของนักเรียน

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของนักเรียนและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มตัวอย่างใน บุคลิกภาพเดียวกัน ทั้งบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวที่สอนโดยวิธีบอกให้นักเรียนทราบ และไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ผลการทดลองพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู ของนักเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าบุคลิกภาพของนักเรียน และการทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานการ วิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะว่าจากผลการวิจัยในข้อ 1 และ 2 ได้ชี้ให้เห็นว่าจุดมุ่งหมาย เชิงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียนไม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรูของ นักเรียน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. แนวทางการวิจัยนี้ไม่สนับสนุนการใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการสอน วิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 แต่พบว่ากลุ่มนักเรียนที่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียน โดยไม่ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าจุดมุ่งหมายเชิง พฤติกรรมมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนดังนี้ (สุมิตร กุณานกร 2518 : 69)

1.1 ผู้สอนและผู้เรียนรูว่าจะต้องสอนและเรียนเพื่อให้เกิดพฤติกรรมอะไร และเมื่อเรียนไปแล้วผู้เรียนจะทราบว่าตนเองประสบผลสำเร็จในการเรียนหรือไม่ ผู้สอนและผู้เรียนยอมทราบดี

1.2 ช่วยให้การเตรียมสถานการณ์และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนได้อย่างตรงเป้าหมาย

1.3 ช่วยให้การผู้สอนมีหลักเกณฑ์ในการประเมินผลการสอนของตนแต่ละครั้ง บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

1.4 ช่วยให้นักเรียนรูทิศทางการเรียนได้ดีกว่าการเรียนจากจุดมุ่งหมายธรรมดาที่เขียนอย่างคลุมเครือ เพราะการรู้ทิศทางการเรียนที่แน่นอนย่อมช่วยให้การเรียนประสบผลสำเร็จเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลช่วยให้มีกำลังใจในการเรียนเพิ่มขึ้น

2. แนวหาผลการวิจัยนี้จะไม่สนับสนุนการใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน แต่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะแสดงตัว เกือบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.933$) แสดงว่าจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะเก็บตัวมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะแสดงตัว ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนโดยนำเอาจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเข้ามาใช้ ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพของผู้เรียนด้วย เพราะบุคลิกภาพของบุคคลมีอิทธิพลครอบคลุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล (ปะดินันท์ วรรณประเวศ 2514 : 11 อ้างอิงจาก Adler and Sullivan.)

3. ผู้จัดทำหลักสูตร แบบเรียนวิชาสังคมศึกษา ควรจัดทำจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมประกอบบทเรียนในแต่ละบท เพื่อที่จะได้ทราบเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแต่ละบทเรียน

4. ผู้บริหารและคณะอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูควรจะได้สนใจและนำจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไปใช้กับนิสิตนักศึกษาที่ออกฝึกสอน เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการสอนของนิสิตนักศึกษาที่จะออกไปประกอบอาชีพครู

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. การนำวิธีการทดลองแบบเดียวกันนี้ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นเดียวกัน หรือระดับชั้นอื่น หรือไปทดลองกับเนื้อหาวิชาอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบว่าวิธีการนี้จะเหมาะสมกับนักเรียนในระดับใด และเนื้อหาวิชาใดมากที่สุด
2. การศึกษาดังอิทธิพลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ในลักษณะที่ปฏิสัมพันธ์กับงาน เช่น โครงสร้างของงาน ความคุ้นเคย ตลอดจนผลของงาน และคุณลักษณะของผู้เรียน
3. การศึกษาดังปฏิสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และความคงทนในการเรียนรู้ เช่น เพศ ลักษณะนิสัย เป็นต้น
4. การศึกษาดังชนิดของการเรียนรู้ที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อการสอน โดยใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
5. การมีการวิจัยถึงวิธีการที่ครูจะนำเอาจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมาใช้กับนักเรียนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และศึกษารูปแบบของจุดมุ่งหมายที่จะมีอิทธิพลมากที่สุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน
6. การมีการวิจัยว่า วิธีสอนแบบใดที่จะทำให้การใช้จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมีประสิทธิภาพมากที่สุด เช่น การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบโปรแกรม เป็นต้น
7. ในการศึกษาเปรียบเทียบโดยใช้วิธีการนี้ ควรใช้เนื้อหาวิชาและช่วงเวลาในการทดลองมากกว่านี้ เช่น 3 สัปดาห์ 4 สัปดาห์ เป็นต้น จะทำให้สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ได้แน่นอนยิ่งขึ้น
8. การวิจัยครั้งนี้ยังมีตัวแปรแทรกซ้อนบางตัวที่ผู้ทดลองไม่ได้ควบคุม เช่น ความสนใจในการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง การไม่ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้มีโอกาสพบปะหารือกัน เป็นต้น ดังนั้นในการทดลองต่อไปควรพยายามควบคุมตัวแปรนี้ และตัวแปรแทรกซ้อนอื่น ๆ ด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ "แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลการเรียนการสอน" พัฒนาวัดผล 13
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มศว.ประสานมิตร บริษัทมวลสาร จำกัด
2520, 154 หน้า
- ก่อ สวัสดิพิบูลย์ "การมัธยมศึกษาในประเทศไทย" วิทยาสาร 5 : 35 - 43
กรกฎาคม 2511
- กาญจนา ทารุสกา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ความรู้สึก
รับผิดชอบ และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปรินุญานพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการ
ศึกษา ประสานมิตร 2516, 98 หน้า อัดสำเนา
- จรรยา ภูมิ การสอนวิชาสังคมศึกษา ภาพสีนู้ โรงพิมพ์ประสานการ 2520,
236 หน้า
- ชวาล แพร่สกุล เทคนิคการวัดผล พิมพ์ครั้งที่ 5 วัฒนาพานิช 2516, 434 หน้า
- ชิดชม กาญจนโชติ "วิธีสอนสังคมศึกษา" ศูนย์ศึกษา มกราคม - มีนาคม 2510
- เชิดศักดิ์ โผวาสินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มศว.ประสานมิตร บริษัทมวลสาร จำกัด 2520
- ธงชัย ชิวปรีชา การศึกษาแบบการคิด (Cognitives Styles) ของนักเรียนฝึกหัดครู
ระดับประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ปรินุญานพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 86 หน้า อัดสำเนา
- ธีรชัย ปุรณโชติ "จากสาขาครุวิทยาศาสตร์ การสอนวิทยาศาสตร์สมัยใหม่"
วิทยาศาสตร์ 8 : 41 - 49 สิงหาคม 2517
- นอมฤดี จงพฤษะ คู่มือการศึกษา วิธีสอนสังคมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 กาวหนาการพิมพ์
2519, 169 หน้า
- (25) ประดินันท์ วรรณประเวศ การศึกษาเกณฑ์ของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทย
ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนรัฐบาลหญิงในจังหวัดพระนคร วิทยานพนธ์
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, 147 หน้า

ประสิทธิ์ ตาตินิก สถานภาพและบทบาทของครูสังคมศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์ ก.ม. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517, 130 หน้า

ปราณี หัตถ์ฉลาด โปรแกรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา วิทยานิพนธ์ ก.ม. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, 121 หน้า
ไพศาล หวังพานิช "การสอบเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน" พัฒนาวิทย์ 14 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มศว ประสานมิตร โรงพิมพ์ศรีอนันต์ 2521, 155 หน้า

ภนิกา กุศลกุล โปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรี เพื่อสอนวิชาสังคมศึกษา วิทยานิพนธ์ ก.ม. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518

รัตนา กิริพานิช จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมสำหรับใช้ในวงการศึกษาไทย กรุงเทพมหานคร การพิมพ์ 2518, 80 หน้า

รัตนา กิริพานิช และ กมล ภูประเสริฐ จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมการวิเคราะห์ ลำดับขั้นของพฤติกรรมในการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร การพิมพ์ 2519, 86 หน้า

ละออ การุณยานิช และคณะ วิธีสอนทั่วไป มศว ประสานมิตร 2518, 266 หน้า

ลาวัลย์ ถนองจันทร์ การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2522, 22 หน้า อัดสำเนา

วินเพ็ญ อายุการ การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออก ถึงบุคลิกภาพกายตัวหรือแสดงตัว กับการยอมรับตนเอง (Self Acceptance) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดธนบุรี วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 163 หน้า

วิชากร, กรม สำนักงานทดสอบทางการศึกษา การประเมินผลการศึกษา โรงพิมพ์การศาสนา 2521, 105 หน้า

— คู่มือการเขียนข้อทดสอบวิชาสังคมศึกษา วัฒนาพานิช 2519, 54 หน้า

วิเชียร เกตุสิงห์ คู่มือหลักการสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบ โอเดียนการพิมพ์
2518, 161 หน้า

_____ คู่มือการวิจัย สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2521, 164 หน้า อัดสำเนา

วีระ บุญยนิวาต "An Application of Advanced Technology to the Education
System of A developing Nation" ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรม
และเทคโนโลยีการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2517, 250 หน้า
ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2522 ม.ป.ป. 2520, 66 หน้า

_____ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว
2521, 259 หน้า

สมบุรณ์ ชิตพงศ์ "จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม" พัฒนาวิถผล 14 สำนักงานทดสอบ
ทางการศึกษาและจิตวิทยา มศว ประสานมิตร โรงพิมพ์ศรีอนันต์ 2521,
155 หน้า

สมบุรณ์ บรรณาลพ และ ชัยโรจน์ ชัยอินคำ จิตวิทยาการศึกษา สำนักพิมพ์
บรรณกิจ 2518, 448 หน้า

สมศักดิ์ สินธุเวชชัย "จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมกับการประเมินผลการศึกษา"
เอกสารประกอบคำบรรยายในการอบรมการวัดผลของจังหวัด โรงพิมพ์การ
ศาสนา 2521, 105 หน้า

_____ "การประเมินผลหลักสูตรมัธยมศึกษา พ.ศ. 2521" เอกสารประกอบ
คำบรรยายวิชาการสัมมนาการมัธยมศึกษา มศว. ประสานมิตร 2522, 20 หน้า
อัดสำเนา

สิทธิโชค วรานุสันติกุล การศึกษามโนภาพเกี่ยวกับตน ความแตกต่างระหว่างตน
และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปรินิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 246 หน้า อัดสำเนา

สิริวรรณ สุวรรณอาภา ปัญหาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ก.ม. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2516, 130 หน้า

สุมิตร คุณานุกร หลักสูตรและการสอน พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2520,
 271 หน้า

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และ เอนกกุล กรีแสง หลักเบื้องต้นของการวัดผลการศึกษา
 พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ 2519, 245 หน้า

สำเริง บุญเรืองรัตน์ อิทธิพลของการสอบที่มีต่อการเรียนรู้ในเนื้อหาบางประการใน
วิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มนักเรียนที่มีสมรรถภาพในการเรียนต่างกัน ปรินญานิพนธ์
 กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 80 หน้า อัดสำเนา

ไสว สดใส การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสันโดษ ความเก็บตัวและ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
 2517, 69 หน้า อัดสำเนา

อนันต์ ศรีโสภะ การพัฒนาการทดสอบมัธยมศึกษา 2515, 60 หน้า อัดสำเนา

———— การวัดและการประเมินผลการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2520, 251 หน้า

———— หลักการวิจัยเบื้องต้น วัฒนาพานิช 2521, 430 หน้า

———— สถิติเบื้องต้น ไทยวัฒนาพานิช 2521, 396 หน้า

Bishop, D.D. "Effectiveness of Prior Exposure to Performance
 Objectives as a Technique for Smprovement of Student Recall
 and Retention," Dissertation Abstracts. 30 : 4345 - A,
 April, 1970.

Blaney, J.P., and Mckie, D. "Knowledge of Conference Objectives
 and Effect upon Learning," Adult Education Journal. 29 : 98 -
 105, 1969.

- Chang, Theresa S. "Effect of Instructional Objectives on College Student Achievement," Education. 97 : 179 - 182, Winter, 1976.
- Conlon, Betsy Ann "A Comparison of the Performance of Seven Grade Students with the without Prior Knowledge of the Individualized Science Program - ISCS", Dissertation Abstracts. 37 : 2245 - A, November, 1970.
- Cook, James Marvin "Learning and Retention by Informing Student of Behavioral Objectives and their Place in the Hierarchical Learning Sequence," Dissertation Abstracts 31 : 1112 - A, September, 1970.
- Cooper, Martin. "The Effect of Behavioral Objectives and Tolerance of Ambiguity of Achievement in English Skills," Dissertation Abstracts. 76 : 2734 - A, November, 1976.
- Dalis, G.T. "Effect of Precise Objectives upon student Achievement in Health Education," The Journal of Experimental Education, 39, 1970.
- (24) Duchastel, P.C., and Merrill, P.F. "The Effects of Behavioral Objectives on Learning : A Review of Empirical studies," Review of Educational Research, 43 : 53 - 69, Winter, 1973.
- (23) Eysuck, H.J. "Personality in Primary School Children, Part I," The British Journal of Educational Psychology. 38 : 109 - 112, 1969.
- Fan, Chung teh. Item Analysis Table, Education Testing Service. Princeton, New Jersey, 1952, 32 pp.

(14) Griffiths, G.R. "The Relationship Between Scholastic Achievement and Personality Adjustment of Men College Students," Journal of Applied Psychology. 29 : 360 - 367, 1945.

Hall, Calvin S., and Lindzey, Gardner. Theories of Personality, 1970, p. 86.

Harris, Theodore L., and Others. "Summary and Review of Investigations Relating to Reading-July, 1967 to June 30, 1968" The Journal of Educational Research. 62 (7) : 291 - 312, March, 1969.

(15) Hawk, Duane Clarence. "The Effects of Behaviorally Stated Objectives on Student Achievement in Eleventh Grade American Studies Unit on Immigration," Dissertation Abstracts. 1 : 248 - A, July, 1976.

(13) Huch, Schuyler W. and James D. Long. "The Effect of Behavioral Objectives on Student Achievement," The Journal of Experimental Education. 42 : 40 - 41, Fall, 1973.

(17) Hughes, John Albert. "A Comparison of the Effects of Behavioral Objectives, Simple Test Items, and Hierachy Displays on Student Achievement, and Attitude," Dissertation Abstracts. 7 : 4252 - A, January, 1975.

Jenkins, J.R., and deno, S.L. "Influence of Knowledge and Type of Objectives on Subject-Mattter Learning," Journal of Education Psychology. 62 : 67 - 70, 1971.

Lawrence, Rena Mae. "The Effects of Three Types of Organizing Devices on Academic Achievement," Dissertation Abstracts. 31 : 5939 - A, May, 1971.

Mager, Robert F. Preparing Objectives for Programmed Instruction

San Francisco, Calif, The Fearon Publishers, 1962, 62 p.

Merrill, P.F., and Towle, N.J. "Interaction of Abilities and Anxiety with Availability of Objectives and or Test Item on Computer-Based Task Performance," Proceeding of the 79 the Annual Convention, American Psychological Association. 539 - 540, 1971.

Miles, Roy Gene. "The Effect of Behavioral and Non-Behavioral Objectives on Achienment in Introductory College Geology", Dissertation Abstracts. 37 : 2606 - A, November, 1976.

(12) Nelson, Dennis Lee. "The Effects of Specificially Stated Instructional Objectives on the Achievement of Collegiate Undergraduated Economics Students," Dissertation Abstracts. 32 : 99 -A, July, 1971.

(16) Okodowa, Bartholomew Ebosele. "The Differential Effect of Performance and Non-Performance Objectives on Cognitive Learning," Dissertation Abstracts. 36 : 2601 - A, November, 1975.

(15) Olson, George Harold. "A Multivariate Examination of the Effects of Behavioral Objectives, Knowledge of Results, and the Assignment of Gradeson the Facilitation of Classroom Learning," Dissertation Abstracts. 32 : 6214 - A, May, 1972.

Otto, Wayne., and others. "Summary and Review of Relating to Reading, July I, 1969 to June 30, 1970," The Journal of Education Research Vol. 64 (No.6) 242 - 268, February, 1971.

Oppenheim, A.N. Questionnaire Design and Attitude Measurement.

New York, Basic Books, Inc., Publishers, 1966, 298 p.

Petty, Bruce Alan. "An Investigation of the Effects and Written Behavioral Objectives upon Performance and Attitudes of Students in an Instructional Technology course at Kansas State University," Dissertation Abstracts. 36 : 149 - A, July, 1975.

Ridding, L.W. "An Investigation of Personality Measures Associated with Over and Under Achievement in English and Arithmetic," The British Journal of Educational Psychology. 37 : 397 - 398, November, 1966.

(21) Rushton, James. "The Relationship Between Personality-Characteristic and Scholastic Success in Eleven-Year Old children," The British Journal of Educational Psychology 36 : 178 - 183, June 1966.

(22) Savage, R.D. "Personality Factors And Academic Attainment in Junior School Children," The British Journal of Educational Psychology. 369 : 91, February, 1966.

Snider, Sarah J. "Cognitive and Effective Learning Outcomes Resulting from the Use of Behavioral Objectives in Teaching Poetry," The Journal of Educational Research. 68 : 333 - 338, May - June, 1975.

Thiagerajan, Sivasailan. "Good Objective and Bad : A Checklist for Behavioral Objectives," Educational Technology. 13 : 23 - 28, August, 1973.

Towle, Nelson J., and Merrill, Paul F. "How Students Use Behavioral Objectives," Educational Technology. 14 : 41 - 42, December 1975.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental design 2nd. ed.,

McGrow-Hill Book Company, New York, 1971. 977 pp.

(14)

Wingard, Harold Eugene. "The Effects of Presenting and Discussing

Specifically Stated Behavioral Objectives on Learning in a

Ninth Grade Unit on Sex Education," Dissertation Abstracts.

37 : 5621 - A, March, 1977.

ภาพรวม

ภาคผนวก ก.

1. การวิเคราะห์แบบทดสอบ
2. การวิเคราะห์แบบสอบถาม

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ

$$\text{สูตร } r_{11} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

$$\text{แทนค่าสูตร} = \frac{(19 \times 49268) - (990 \times 936)}{\sqrt{\{(19 \times 52198) - (990)^2\} \{(19 \times 47078) - (936)^2\}}}$$

$$= \frac{936092 - 926640}{\sqrt{(991762 - 980100) (894482 - 876096)}}$$

$$= \frac{9452}{\sqrt{11662 \times 18386}}$$

$$= \frac{9452}{14643}$$

$$\therefore r_{11} = 0.65$$

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

$$\text{สูตร } r_{11} = \frac{2 r_{11}}{1 + r_{11}}$$

$$\text{แทนค่าสูตรได้} = \frac{2 \times 0.65}{1 + 0.65}$$

$$= \frac{1.30}{1.65}$$

$$\therefore r_{11} = 0.79$$

$\therefore$ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว - เกมตัว มีความเชื่อมั่น = 0.79

ค่า P_H , P_L , p และ r ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา

ข้อที่	P_H	P_L	p	r	ข้อที่	P_H	P_L	p	r
1	.70	.10	.38	.62	26	.95	.50	.76	.58
2	.65	.35	.50	.30	27	.75	.32	.54	.43
3	.83	.55	.70	.32	28	.78	.25	.52	.53
4	.77	.17	.46	.59	29	.60	.15	.36	.48
5	.77	.40	.59	.38	30	.67	.27	.47	.40
6	.55	.20	.37	.37	31	.90	.57	.75	.42
7	.75	.45	.60	.31	32	.77	.40	.59	.38
8	.55	.15	.34	.44	33	.77	.30	.54	.47
9	.92	.37	.67	.60	34	.70	.20	.44	.50
10	.75	.52	.64	.25	35	.77	.35	.57	.43
11	.70	.37	.53	.34	36	.92	.65	.80	.37
12	.85	.50	.69	.40	37	.85	.17	.51	.66
13	.97	.27	.68	.75	38	.75	.22	.48	.53
14	.97	.52	.79	.62	39	.82	.37	.60	.47
15	.67	.47	.57	.21	40	.70	.22	.47	.50
16	.55	.17	.35	.41	41	.85	.30	.59	.56
17	.95	.52	.77	.57	42	.75	.42	.59	.34
18	.80	.45	.63	.37	43	.55	.35	.45	.21
19	.65	.40	.53	.25	44	.82	.30	.57	.52
20	.67	.25	.46	.43	45	.80	.60	.70	.24

စာ အမှတ်	P_H	P_L	p	r	စာ အမှတ်	P_H	P_L	p	r
21	.94	.62	.80	.47	46	.75	.32	.54	.43
22	.87	.32	.61	.57	47	.77	.35	.57	.43
23	.92	.37	.67	.60	48	.62	.32	.47	.30
24	.97	.35	.71	.72	49	.70	.17	.43	.54
25	.75	.20	.47	.55	50	.67	.32	.49	.35

ภาคผนวก ข.

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ
2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

1. แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว - เกือบตัว

คำชี้แจงของแบบสอบถามฉบับนี้

1. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความรู้สึกและความติดบางประการ
ของนักเรียนในแต่ละข้อไม่มีคำตอบว่าถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือ คำตอบที่
ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

2. คำตอบของนักเรียนจะไม่กระทบกระเทือนต่อนักเรียนแต่อย่างใด
ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ขอให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่
จะทำได้

การตอบแบบสอบถาม

ขอให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือในช่องใด
ช่องหนึ่ง เพียงช่องเดียว ให้ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนที่เกิดขึ้น
ดังต่อไปนี้

ข้อความ	ไม่จริง เลย	จริง บ้าง	จริง ปานกลาง	จริง มาก	จริงมาก ที่สุด
1. ขาพเจ้าเป็นคนเปิดเผยไม่ อ้อมค้อม					
2. ขาพเจ้าชอบอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ					
3. ขาพเจ้าชอบไปไหนมาไหนเป็น กลุ่ม ๆ					
4. ขาพเจ้าชอบการผจญภัยหรือ เสี่ยงภัยให้ตื่นเต้น					

ข้อความ	ไม่จริง เลย	จริง บ้าง	จริง ปานกลาง	จริง มาก	จริงมาก ที่สุด
5. ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดต่อหน้าคนมาก ๆ					
6. ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจต่อตนเองเมื่อ กระทำความผิด					
7. ข้าพเจ้าเกลียดการพูดโกหก					
8. ข้าพเจ้าเป็นคนใจเสาะนำตาออกง่าย					
9. ข้าพเจ้าชอบเล่นทายปัญหา					
10. ระหว่างฝ่ายนำ กับ ฝ่ายตาม ข้าพเจ้า เลือกเป็นฝ่ายนำ					
11. ตามปกติข้าพเจ้าเป็นคนมีอารมณ์ขึ้น อยู่เสมอ					
12. ข้าพเจ้าเป็นคนเข้าสังคมได้ง่าย					
13. ข้าพเจ้ามีกระหมัดระวางคำพูดไม่ให้ กระทบกระเทือนใจผู้อื่น					
14. ข้าพเจ้ารู้สึกกระดากอายเมื่อได้ยิน เรื่องลามกอนาจาร					
15. ตามธรรมดาแล้วข้าพเจ้าไม่เชื่อใคร ง่าย ๆ นอกจากคนที่สนิทสนมกันมาก ที่สุด					
16. ข้าพเจ้ามักจะระมัดระวังสิ่งของที่ เป็นสมบัติของตนเอง					
17. ข้าพเจ้าชอบแสดงความคิดเห็นเมื่อ มีการถกเถียงกัน					

ข้อความ	ไม่จริง เลย	จริง บ้าง	จริง ปานกลาง	จริง มาก	จริงมาก ที่สุด
18. ข้าพเจ้าชอบการขายของหนาราน หรือร้านสหกรณ์ของโรงเรียน					
19. ข้าพเจ้าคิดว่าโลกนี้น่าอยู่					
20. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงานร่วมกับ คนอื่นบ้าง					
21. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกอารมณ์ไม่ดี ทั้ง ๆ ที่มีสาเหตุไม่สมควร					
22. เมื่ออยู่ในกลุ่มคนมาก ๆ ข้าพเจ้า รู้สึกลำบากใจที่จะหาเรื่องมาคุยกับ คนเหล่านั้น					
23. ในการแสดงความรู้สึกหรือความคิด เห็น ข้าพเจ้าเลือกเอาการเขียน มากกว่าพูด					
24. เมื่อคนใกล้ขีด ประสบความสำเร็จ ในการเรียน ข้าพเจ้าจะมีความ พยายามที่จะเรียนมากยิ่งขึ้น					
25. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองจะคบเพื่อนได้ เร็วกว่าคนอื่น					
26. ข้าพเจ้าชอบเก็บความรู้สึกของตนไว้					
27. ข้าพเจ้ามักใจลอยและฝันกลางวัน					
28. ข้าพเจ้าอ่านนิยายเรื่องรักเรื่องใคร่					
29. ข้าพเจ้ามักจะอยู่ในกลุ่มคนที่เข้าหากัน สนุกสนาน					

ข้อความ	ไม่จริง เลย	จริง บ้าง	จริง ปานกลาง	จริง มาก	จริงมาก ที่สุด
30. ข้าพเจ้ายอมรับทำตัวเด่น					
31. ข้าพเจ้ามักจะถามเพื่อนหรือคนอื่น เมื่อมีปัญหาสงสัย					
32. ข้าพเจ้าเคยทำอะไรที่เสี่ยงอันตราย เพื่อให้เกิดความหวาดเสียว					
33. ข้าพเจ้ามักเป็นห่วงว่าคนอื่นจะคิดไม่ดี ต่อข้าพเจ้า					
34. ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่าเมื่อออกไปพูด หน้าชน					
35. ข้าพเจ้ารังเกียจความสกปรกความ ไม่มีระเบียบของการแต่งกาย					
36. เมื่อมีคนมาจ้องมองข้าพเจ้าเวลา ทำงาน ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญและไม่ สบายใจ					
37. เมื่อทำความผิดในที่ชุมชน ข้าพเจ้ามัก จะไม่สบายใจ					
38. เมื่อมีเรื่องราวแรงที่ข้าพเจ้ามีส่วน เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้ามักจะโทษตัวเอง ก่อนคนอื่น					

2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

"การปกครองระบอบประชาธิปไตยและการปกครองของไทยปัจจุบัน"

ก. การปกครองแบบประชาธิปไตย

หลังจากที่มีการเรียนการสอนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนควรจะแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้ คือ

1. อธิบายความหมาย การปกครองแบบประชาธิปไตยได้
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประชาธิปไตย และประชาธิปไตยทางอ้อมได้อย่างน้อย 2 ข้อ
3. ให้ความหมายของประชาธิปไตยทั้งทางตรงและทางอ้อมได้
4. สรุปสาระสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างน้อย 4 ข้อ
5. บอกได้ว่า อำนาจอธิปไตยแบ่งออกได้กี่ส่วน และอะไรบ้าง
6. เมื่อยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน นักเรียนสามารถบอกได้ว่า การกระทำใดที่เป็นประชาธิปไตย ได้ 4 ใน 5 ของการกระทำ
7. สรุปสาระสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุขได้อย่างน้อย 3 ข้อ
8. สรุปลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขได้ 4 ใน 5 ข้อ
9. เขียนสาเหตุที่ประเทศไทยใช้การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขได้อย่างน้อย 4 ข้อ

ข. การเลือกตั้งและพรรคการเมือง

หลังจากที่มีการเรียนการสอนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนควรจะแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้ได้ คือ

1. อธิบายความหมายของการเลือกตั้งและพรรคการเมืองพอเข้าใจ
2. สรุปความสำคัญของการเลือกตั้งโดยอย่างน้อย 3 ข้อ
3. อธิบายความหมายของการเลือกตั้งทางตรง และการเลือกตั้งทางอ้อม
4. สรุปความแตกต่างระหว่างการเลือกตั้งทางตรงและทางอ้อมได้อย่างน้อย 2 ข้อ
5. อภิปรายถึงผลดี และผลเสียของการเลือกตั้งแบบรวมเขตได้อย่างน้อย 2 ข้อ
6. อภิปรายถึงผลดี และผลเสียของการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตได้อย่างน้อย 2 ข้อ
7. เมื่อกำหนดการแสดงบทบาทสมมุติการเลือกตั้ง นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
8. บอกลักษณะสำคัญของพรรคการเมืองได้อย่างน้อย 2 ข้อ
9. อธิบายระบบของพรรคการเมืองแต่ละระบบได้เป็นที่เข้าใจ
10. เมื่อจัดให้มีการเลือกตั้งหัวหน้าห้อง นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในการใช้สิทธิและหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง
11. บอกถึงคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งได้ครบทั้ง 2 ประการ

ก. วัฒนธรรมของสังคมประชาธิปไตย

1. อธิบายหลักสำคัญของวัฒนธรรมของสังคมประชาธิปไตยได้อย่างน้อย 5 ข้อ
2. บอกได้ว่าการดำเนินวิถีชีวิตแบบใดเป็นการดำเนินวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยได้ 3 ใน 4 เหตุการณ์

3. เมื่อสอนเรื่องนี้แล้วนักเรียนควรมีนิสัยแบบประชาธิปไตย คือยอมรับฟังความคิดเห็นและปฏิบัติตามมติของเสียงส่วนมาก โดยสังเกตจากพฤติกรรมระหว่างที่ทำการเรียนการสอน

4. สามารถยกตัวอย่างของพฤติกรรมที่แสดงถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงวัฒนธรรมของสังคมประชาธิปไตยได้อย่างน้อยคนละ 1 อย่าง

ง. พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย

1. อธิบายหลักสำคัญในการสืบราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ไทยได้ครบ
๒ ประการ

2. อธิบายฐานะของพระมหากษัตริย์ไทยได้อย่างน้อย 3 ข้อ

3. อภิปรายความสำคัญของพระมหากษัตริย์ไทยได้อย่างน้อย 3 ข้อ

4. อภิปรายวิธีการที่จะทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยมั่นคงได้อย่างน้อย

3 ข้อ

5. อธิบายอำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ไทยตามรัฐธรรมนูญได้ 4 ใน

5 ข้อ

6. อธิบายฐานะของพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตยได้อย่างน้อย

3 ข้อ

7. บอกพระราชอำนาจที่เกี่ยวกับรัฐบาลได้ครบทั้ง 3 ประการ

8. อธิบายพระราชอำนาจ และพระราชภารกิจตามรัฐธรรมนูญได้ 4 ใน

5 ข้อ

9. สรุปพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีต่อการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างน้อย 3 ข้อ

จ. บทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1. อธิบายความหมายของคำว่า "การปกครองตนเอง" ได้เป็นที่เข้าใจ
2. เมื่อกำหนดการกระทำของประชาชนขึ้นมา นักเรียนสามารถบอกได้ว่าการกระทำใดที่แสดงว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองได้ 3 ใน 4 การกระทำ
3. อธิบายความหมายคำว่า "พระมหากษัตริย์ไทยเป็นประมุขของประเทศ" ได้เป็นที่เข้าใจ
4. ให้ความหมายของคำว่า "พระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือการเมือง" ได้พอเข้าใจ
5. ให้ความหมายคำว่า "สิทธิและเสรีภาพ" ได้เป็นที่เข้าใจ
6. บอกได้ว่าการกระทำที่ถูยกมานั้น การกระทำใดเป็นสิทธิและเสรีภาพที่ขัดกับหลักประชาธิปไตยได้ 3 ใน 4 สถานการณ์
7. บอกได้ว่าการกระทำชนิดใดเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพที่ขัดกับหลักประชาธิปไตยได้ 3 ใน 4 สถานการณ์
8. สรุปหลักสำคัญที่ประชาชนจะต้องมีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขได้ 2 ใน 3 ข้อ
9. สรุปหน้าที่สำคัญของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยได้อย่างน้อย 3 ข้อ
10. ชี้ให้เห็นถึงบทบาทและหน้าที่ของตนต่อพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตยได้อย่างน้อย 3 ข้อ
11. อภิปรายบทบาทและหน้าที่ของตนต่อส่วนรวมตามระบอบประชาธิปไตยได้อย่างน้อย 2 ข้อ
12. กำหนดบทบาทและหน้าที่ของตนที่มีต่อผู้อื่นตามระบอบประชาธิปไตยได้อย่างน้อย 2 ข้อ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา (ส.102)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การปกครองระบอบประชาธิปไตยและการปกครองของไทยปัจจุบัน

คำสั่ง จงกาเครื่องหมาย ☒ ทับข้อที่คิดว่าถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. คำว่า ประชาธิปไตย หมายถึงอะไร
 - ก. มีสิทธิเท่าเทียมกัน
 - ข. การปกครองโดยประชาชน
 - ค. การปกครองโดยยึดหลักเหตุผล
 - ง. การมีสิทธิเสรีภาพของประชาชน
2. อำนาจใดต่อไปนี้เป็นอำนาจอำนาจอำนาจอำนาจสูงสุด
 - ก. อำนาจบริหาร
 - ข. อำนาจตุลาการ
 - ค. อำนาจนิติบัญญัติ
 - ง. ไม่มีข้อถูก
3. ในการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามหลักประชาธิปไตยจะใช้หลักอะไร ?
 - ก. อารมณ์
 - ข. เหตุผล
 - ค. ความรุนแรง
 - ง. การกระทำเพื่อหวังประโยชน์ของกลุ่มตน
4. หลักการปกครองโดยเสียงข้างมาก มีสาระสำคัญประการใด ?
 - ก. ไม่ใช่เสียงข้างมากบีบบังคับเสียงข้างน้อย
 - ข. ใช้วิธีแสวงหาเสียงข้างมากทุกวิถีทางไม่ว่าจะผิดหรือถูก
 - ค. ใช้เสียงข้างมากโดยไม่ยอมให้ประชาชนมีความคิดเห็นแต่อย่างใด
 - ง. มีการขจัดเสียงข้างมากด้วยการปลุกระดมหรือให้หลงเชื่อในสิ่งต่าง ๆ
5. รัฐธรรมนูญของไทยปัจจุบัน เป็นรัฐธรรมนูญประเภทใด ?
 - ก. เป็นลายลักษณ์อักษร
 - ข. ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร
 - ค. อาศัยจารีตประเพณีเป็นหลัก
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.

6. คำกล่าวที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองแบบรัฐสภา ?
- มีพระมหากษัตริย์หรือประธานาธิบดีเป็นประมุขประเทศ
 - ประมุขของประเทศและหัวหน้าฝ่ายบริหารไม่ใช่บุคคลผู้เดียวกัน
 - รัฐบาลไม่ไม่ได้เกิดจากรัฐสภา
 - ผู้บริหารประเทศคือรัฐบาล
7. รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตย ควรมีอำนาจอย่างไร ?
- มีอำนาจมากที่สุด
 - มีอำนาจน้อยที่สุด
 - มีอำนาจเด็ดขาด
 - มีอำนาจแต่พอสมควร
8. รัฐบาลแบบรัฐสภามีจุดเด่นในข้อใด ?
- ให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจเหนือรัฐสภา
 - ให้รัฐสภามีอำนาจเหนือฝ่ายบริหาร
 - ให้รัฐสภากับฝ่ายบริหารมีอำนาจสูงสุด
 - ให้รัฐสภากับฝ่ายบริหารมีอำนาจเท่ากัน
9. "บุคคลไม่ว่าเหล่ากำเนิดหรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญเสมอ" ใช้หลักข้อใด ?
- หลักเสรีภาพและเสมอภาค
 - หลักการแบ่งแยกอำนาจ
 - หลักแห่งปณิธานธรรม
 - หลักเคารพชนกลุ่มน้อย
10. ประเพณีที่ปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย มักจะเน้นหลักประชาธิปไตยข้อใด ?
- ความเสมอภาค
 - สิทธิและเสรีภาพ
 - หลักเสียงข้างมาก
 - ระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญ
11. วัฒนธรรมของสังคมประชาธิปไตยได้แก่อะไร ?
- ประชาธิปไตยแบบตะวันตก
 - หลักการสำคัญของประชาธิปไตย
 - แบบแผนแห่งความเจริญของประชาธิปไตย
 - หลักการประชาธิปไตยที่จะนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน
12. การที่บุคคลรู้จักหน้าที่ของตนและปฏิบัติหน้าที่นั้นอย่างจริงจังถือว่าเป็นวัฒนธรรมของสังคมแบบใด ?
- ประชาธิปไตย
 - สมัยใหม่
 - เผด็จการมาร์กซิสต์
 - ดั้งเดิม

26. การเลือกผู้แทนราษฎร เป็นหน้าที่ของใคร ?

ก. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข. ประชาชนทุกเพศทุกวัย

ค. ประชาชนทุกเพศทุกสัญชาติ

ง. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคน

27. การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง บุคคลที่ถูกรายชื่อไปการจะปฏิบัติอย่างไร ?

ก. ยื่นฟ้องเจ้าหน้าที่ต่อศาล

ข. เรียกร้องสิทธิให้เจ้าหน้าที่เพิ่มรายชื่อ

ค. เสนอผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่
ที่ทำผิด

ง. นั่งเฉยเสียเพราะว่าไม่มีผลต่อเรา
ประการใด

28. พรรคการเมือง คือ ?

ก. กลุ่มการเมืองของประชาชน

ข. ที่รวมของประชาชนที่ต้องการเป็น
รัฐบาล

ค. ที่รวมของประชาชนที่มีแนวนโยบาย
อย่างเดียวกันและต้องการสมัคร
รับเลือกตั้งเพื่อเป็นรัฐบาล

ง. ที่รวมของประชาชนที่ต้องการเข้ายึด
อำนาจในการปกครองประเทศเพื่อ
เป็นรัฐบาล

29. การสืบราชสมบัตินอกจากจะเป็นไปตามกฎหมายเท่านั้นแล้ว ยังต้องได้รับความเห็นชอบจากใครอีกด้วย

ก. รัฐสภา

ข. องคมนตรี

ค. คณะรัฐมนตรี

ง. พระบรมวงศานุวงศ์

30. ถ้าปล่อยให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพมากจะเกิดผลข้อใด ?

ก. ความเสมอภาคจะลดน้อยลง

ข. ความเป็นประชาธิปไตยจะลดน้อยลง

ค. ความสงบสุขของบ้านเมืองจะ
บังเกิดขึ้น

ง. ความสะดวกในการใช้อำนาจ
เผด็จการมากขึ้น

31. สิทธิเท่าเทียมกันของผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎร คือข้อใด ?

ก. ทุกคนมีสิทธิคุ้มครองรัฐบาล

ข. ทุกคนมีโอกาสใช้สิทธิของผู้อื่นได้

ค. ทุกคนมีสิทธิในการออกเสียง
เท่าเทียมกัน

ง. ต่างคนมีสิทธิเลือกผู้แทนใดเพียง
หนึ่งคน

37. รัฐบาลนี้มาจากเลือกตั้งข้อใด ?
- รัฐบาลมาจากการแต่งตั้ง
 - ประชาชนเลือกผู้บริหารเหมือนเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
 - มีรัฐธรรมนูญกำหนดให้ผู้แทนเป็นนายกรัฐมนตรี
 - อำนาจบริหารจากรัฐธรรมนูญได้มาจากการแสดงประชามติ
38. ข้อใดคือสาเหตุที่ไม่สามารถให้ประชาชนใช้อำนาจทางตรงได้ ?
- ประชาชนมีจำนวนมาก
 - ประชาชนขาดการศึกษา
 - ประชาชนมีอาชีพของตนเอง
 - ประชาชนไม่มีอำนาจอธิปไตย
39. รัฐบาล หมายถึงข้อใด ?
- ตำรวจ พลเรือน
 - ข้าราชการการเมือง
 - คณะรัฐมนตรี
 - ข้าราชการในระดับสูง ๆ
40. ร่างพระราชบัญญัติฉบับที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบจะดำเนินการอย่างไร ?
- รัฐบาลต้องเสนอพระราชบัญญัติฉบับใหม่
 - รัฐสภาจะต้องปรึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่
 - ร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นตกไปเลย ไม่สิทธิพิจารณาใหม่
 - นายกรัฐมนตรีจะต้องนำไปประกาศราชกิจจานุเบกษา
41. พระมหากษัตริย์ทรงอยู่ในฐานะเป็นอัครศาสนูปถัมภก หมายความว่าอย่างไร ?
- ทรงให้พระภิกษุสงฆ์เผยแผ่ศาสนาได้
 - ทรงให้ความคุ้มครองแก่ศาสนาทุกศาสนาในโลก
 - ทรงให้ความอนุเคราะห์แก่ทุกศาสนาที่มีในประเทศ
 - ทรงให้มีกลุ่มเผยแผ่ศาสนาทุกศาสนาที่มีอยู่ในประเทศ
42. ข้อใดเป็นผลดีของการมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศ
- การปฏิบัติแต่ละครั้งไม่ก่ออรุณแรง
 - ประเทศชาติจะปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ...
 - การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะมั่นคง
 - เป็นสัญลักษณ์ของความสามัคคีของคนในชาติ

43. ข้อใดที่กล่าวว่าพระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือการเมือง ?
- พระองค์ทรงเป็นพุทธมามกะ
 - ทรงเป็นอัครราชูปถัมภก
 - พระองค์ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี
 - พระองค์ทรงเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้
44. เหตุผลข้อใดที่กล่าวว่า การมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้นสร้างความสามัคคีในหมู่ประชาชน คือ ?
- ไม่ก่อให้เกิดการปฏิวัติรุนแรงในประเทศ
 - ประชาชนมีหน้าที่ต่อประเทศชาติเหมือนกัน
 - มีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์องค์เดียวกัน
 - เกิดความมั่นใจในระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
45. ถ้าพบผู้กระทำความผิดกฎหมาย นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร ?
- จับกุมดำเนินคดี
 - ปกปิดเป็นความลับ
 - แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการ
 - แจ้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองทราบ
46. หน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน คือข้อใด ?
- ปฏิบัติตามกฎหมาย
 - เลือกตั้งผู้แทนราษฎร
 - เป็นทหารของประเทศ
 - ประกอบอาชีพทุกชนิดตามกฎหมาย
- อนุญาต
47. รัฐบาลที่มาจากประชาชน ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงข้อใด ?
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 - การชุมนุมประท้วงรัฐบาล
 - ความประสงค์ของประชาชนและกฎหมาย
 - ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมือง
48. หน้าที่จะเกิดขึ้นได้เพราะข้อใด ?
- ถูกบังคับ
 - ความพอใจจะปฏิบัติ
 - บุคคลมีสิทธิจะปฏิบัติในสิ่งนั้น ๆ
 - การศึกษาของบุคคลในระดับสูง

49. ในระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อใคร ?

ก. ปวงชน

ข. พรรคการเมือง

ค. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ง. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

50. พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิตินบัญญัติทางคณะรัฐมนตรีเมื่อใด ?

ก. ก่อนเปิดประชุมรัฐสภา

ข. นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำให้ยุบสภา

ค. ภาวะคับขันอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ

ง. ในกรณีที่จำเป็นต้องประกาศใช้กฎอัยการศึก

การศึกษาผลของการทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และบุคลิกภาพเก็บตัว
แสดงตัวของนักเรียน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในวิชา
สังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทคัดย่อ

ของ

ชัยวุฒิ แจ่มมี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มิถุนายน 2523

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
และบุคลิกภาพเก็บตัว - แสดงตัวของนักเรียน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในวิชา
สังคมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2522 จำนวน 64 คน
จากโรงเรียนเกษตรวิทยา อำเภอกงครอ จังหวัดชัยภูมิ แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม
กลุ่มละ 32 คน คือกลุ่มทดลองใช้วิธีสอนที่บอกให้ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และกลุ่ม
ควบคุมใช้วิธีสอนที่ไม่บอกให้ทราบจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม การทดลองนี้ใช้เวลา 12 คาบ
และใช้เนื้อหาในการทดลองเหมือนกัน คือ เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย
การทดลองนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Pretest - posttest control group design
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว และ
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t - test และ Two - way Analysis of Variance

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของ
นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
กับบุคลิกภาพของนักเรียน

A STUDY OF KNOWING BEHAVIORAL OBJECTIVES AND INTROVERT - EXTROVERT
PERSONALITIES THAT AFFECT LEARNING OUTCOMES IN SOCIAL
STUDIES OF MATAYOM SUKSA - ONE STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

CHAIWOOT JAEMMEE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

June 1980

The purpose of this research was to study the knowing behavioral objectives and introvert - extrovert personalities that affect learning outcomes in Social Studies of Mathayom Suksa One students.

The subjects were 64 students of Mathayom Suksa 1 at Kaengkraw Wittaya School, Ampor Kaengkraw Changwat Chaiyaphum, during the academic year 1979. The students were divided into 2 groups after of questionnaire of introvert - extrovert personalities; the experimental and control group. There were 32 students in each group. The students in both groups studied the same content about Thai Democracy for twelve periods. The experimental group used the teaching by knowing behavioral objectives, the control group used the teaching by not knowing behavioral objectives. The research design of this experiment was the pretest - posttest control group design pattern. The gather of this data was to used the questionnaire of introvert - extrovert personalities and the Social Studies Learning Achievement Test (reliability = 0.905). The Two - way Analysis of variance and t - test were used for data analysis.

The result showed that academic achievement of the two groups were different but not significant at the 0.05 confidence level and besides there were no interaction between the behavioral objectives and the personality of the students.